

ChristenUnie

Geloven in Zoetermeer

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2014-2018**

INLEIDING	4
1. SOCIALE VOORZIENINGEN IN ZOETERMEER	5
1.1 Sociaal aanbesteden.....	5
1.2 Voedselbanken.....	6
1.3 Schuldhulpverlening.....	6
1.4 Asiel en inburgering.....	6
1.5 Gehandicapten.....	6
1.6 Fraude.....	7
1.7 Armoedebeleid.....	7
1.8 Huisuitzettingen.....	7
2. WELZIJN EN ZORG	8
2.1 Volksgezondheid.....	8
2.2 Thuiszorg.....	8
2.3 Vrijwilligerswerk.....	9
2.4 Mantelzorg.....	9
2.5 Schouderklopje.....	9
2.6 Zorg voor ouderen.....	9
2.7 Eenzaamheid.....	9
2.8 Sociaal isolement.....	10
2.9 Dak- en thuislozen.....	10
2.10 Ruimte voor zorg met eigen identiteit.....	10
2.11 Wet maatschappelijke ondersteuning.....	10
2.12 Palliatieve zorg.....	10
2.13 Digitale zorg.....	11
3. DUURZAAM EN GROEN	12
3.1 Afval.....	12
3.2 Goede voorbeeld.....	12
3.3 Dag van de Duurzaamheid.....	12
3.4 Geluid.....	13
3.5 Groen.....	13
3.6 Waterbeleid.....	13
3.7 Duurzame mobiliteit.....	13
3.8 Elektrisch vervoer.....	14
3.9 Repair Café Zoetermeer.....	14
3.10 Energie coöperatie.....	14
3.11 Biodiversiteit.....	14
3.12 Dierenwelzijn.....	14
4. JEUGD EN ONDERWIJS	15
4.1 Jeugdbeleid.....	15
4.2 Decentralisatie Jeugdzorg.....	16
4.3 Onderwijs.....	16
4.4 Schoolverzuim en voortijdige schoolverlating.....	17
4.5 Jeugdwerkloosheid.....	17
4.6 Alcohol.....	17
4.7 Drugs.....	18
4.8 Overgewicht.....	18
4.9 Zomerschool.....	19

4.10 Brede School	19
5. KUNST, CULTUUR EN BIBLIOTHEEK.....	20
5.1 Cultuur	20
5.2 Financiering	20
5.3 Monumenten en erfgoed.....	20
5.4 Cultureel ondernemerschap	21
5.5 Kunst.....	21
5.6 Kunst- en cultuureducatie.....	21
5.7 Cultuurhistorie	21
5.8 Evenementen	21
5.9 Bibliotheek	21
5.10 Stadsforum.....	22
5.11 Buitenreclame	22
6. SPORT EN BEWEGEN	22
6.1 Recreatieve sport	22
6.2 Leisurebeleid.....	23
6.3 Sportaccommodaties.....	23
6.4 Financiering.....	23
6.5 Buitensport	23
6.6 Sportvrijwilligers.....	23
7. VEILIGHEID.....	24
7.1 Overlast, vernieling en criminaliteit.....	24
7.2 Veiligheid van winkels en bedrijven	24
7.3 Veilige bedrijventerreinen	25
7.4 Veilige winkelgebieden	25
7.5 Verkeersveiligheid	25
7.6 Brandweezorg en hulpverlening	25
7.7 Geweld tegen hulpverleners	25
7.8 Crises- en rampenbestrijding	26
7.9 Vuurwerk	26
7.10 Racisme, extremisme, radicalisme en antisemitisme	26
7.11 Cameratoezicht	26
7.12 Meldpunt	26
8. DIENSTVERLENING EN BESTUUR	27
8.1 Het huis op orde.....	27
8.2 Dienstverlening	27
8.3 Afschaffen overbodige regels.....	28
8.4 Personeelsbeleid	28
8.5 Waterschappen.....	28
8.6 Gemeentelijke belastingen	28
8.7 Cybercrime.....	28
8.8 Bestuurscultuur.....	29
8.9 Uitbesteding taken	29
8.10 Beraad van Kerken.....	29
9. INRICHTING VAN DE STAD.....	30
9.1 Bereikbaarheid	30
9.2 Toegankelijkheid.....	30
9.3 Bestemmingsplannen	30
9.4 Winkelvoorzieningen	30
9.5 Binnenstad	30
9.6 Recreatie.....	31
9.7 Uitbreiding leisure	31

9.8 SnowWorld.....	31
9.9 Waterberging	31
9.10 Speelplaatsen	31
9.11 Schaliegas.....	31
9.12 Bleizo	32
10. ECONOMIE.....	32
10.1 Citymarketing	33
10.2 Zondagsrust.....	33
10.3 Bedrijventerreinen.....	33
10.4 MKB	33
10.5 Innovatie	33
10.6 Toerisme	34
10.7 Zoetermeer ICT stad	34
11. WONEN, BOUWEN EN OMGEVINGSRECHT.....	35
11.1 Woonservicezone	35
11.2 Leefbaarheid	35
11.3 Jongerenwoningen	36
11.4 Starterslening	36
11.5 Ouderenwoningen.....	36
11.6 Pauzewoningen	36
11.7 Verduurzaming.....	36
11.8 Transformatie kantoorgebouwen.....	36
11.9 Handhavingsbeleid	37
12. OPENBAAR GEBIED	37
12.1 Burgerparticipatie.....	37
12.2 Parkeren.....	37
12.3 Winkels	37
12.4 Onderhoud	38
12.5 Winter	38
12.6 Meldingen	38

INLEIDING

GELOVEN IN ZOETERMEER

Deze gemeenteraadsverkiezingen gaan over mensen. Over onze ouders, onze kinderen, onze burens, de leerkracht op de school om de hoek, de wijkverpleegkundige, onze werkgever en onze werknemers. Ze gaan over ons, onze manier van samenleven, onze onderlinge omgang.

Wij geloven dat wij gemaakt zijn door God. Hij heeft ons aan elkaar gegeven om samen te leven in goede harmonie. Ons leven gaat dus om meer dan geld en goed. Ook inwoners van Zoetermeer verlangen naar veiligheid, een zinvol leven en geborgenheid. We willen niet alleen een baan met salaris, een leuke studie of vrijwilligerswerk, maar ook waardering en mogelijkheden om onze talenten te ontplooiën in dienst van de ander.

Daar hoort een gemeentebestuur bij dat op de centjes let. Maar ook een stad waarin we ruimte krijgen, waarin we oog hebben voor elkaar en waarin zwakkeren beschermd worden. Wij willen een samenleving waar we de vrijheid hebben om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Dat staat aan de basis van onze keuzes.

Twee partijen, één samenwerking

De ChristenUnie en de SGP werken in Zoetermeer samen. Wij zijn partijen *van* christenen, en *voor* alle mensen. Wij willen iets uitstralen en doorgeven van de liefde die God heeft voor deze wereld, voor Nederland, voor Zoetermeer! Doe met ons mee!

Bij het zoeken naar antwoorden op de uitdagingen van deze tijd laten wij ons als christenen leiden door de Bijbel. Geïnspireerd door dit Woord maken we politieke keuzes. De ChristenUnie-SGP Zoetermeer zet zich in voor alle inwoners. We zetten de schouders eronder in het besef dat christenen in de politiek deel uitmaken van een beweging van christenen die ook op tal van andere plekken in Zoetermeer hun geloof een stem geven. Die hun geloof niet bewaren voor de kerk of thuis, maar dit laten zien in de maatschappij. Zij zijn bereid verantwoordelijkheid te nemen en samen te werken voor een betere samenleving. Wij geloven dat God dit van ons wil: *recht doen, trouw zijn, en nederig de weg gaan die God van ons vraagt*. Zo geloven wij in Zoetermeer.

De kracht van de samenleving

De ChristenUnie-SGP gelooft in de kracht van de samenleving. De rol van gezinnen is daarin cruciaal in de zorg voor elkaar. Maar daarbij hoort ook een dienstbare en rechtvaardige overheid een duurzame economie, godsdienstvrijheid en een zorgvuldige omgang met Gods schepping.

De ChristenUnie-SGP kijkt naar mensen en mogelijkheden. Wij willen ruimte voor de samenleving. De ChristenUnie-SGP voelt zich aangesproken door de Bijbelse opdracht: *Zet je in voor de bloei van de stad waarin je woont, want de bloei van de stad is ook jullie bloei*. (Jeremia 29:7)

Dit verkiezingsprogramma beschrijft twaalf onderwerpen die wij belangrijk vinden in Zoetermeer. In de vier jaar na de verkiezingen, willen we vanuit dit programma gaan werken. Wij vragen onze leden en kiezers ons te volgen. We willen onze belofte nakomen en op een eerlijke en transparante manier dit programma als leidraad nemen voor ons handelen in deze mooie stad.

1. SOCIALE VOORZIENINGEN IN ZOETERMEER

De ChristenUnie-SGP houdt oog voor mensen die door omstandigheden niet in staat zijn om aan het arbeidsproces deel te nemen. Aan de andere kant wordt door de landelijke overheid veel bezuinigd op de sociale voorzieningen. Meer mensen worden afhankelijk van deze sociale voorzieningen doordat ze geen werk kunnen vinden.

Mensen die moeilijk aan werk komen, zoals langdurig werklozen, moeten door de gemeente actief en intensief geholpen worden om aan het werk te komen. Een uitkering is maar een tijdelijke oplossing. De gemeente moet voorkomen dat mensen voor hun levensonderhoud afhankelijk worden van een bijstandsuitkering. Belangrijk is dat mensen weer zoveel mogelijk aan het werk gaan.

Om dat te realiseren moet het gemeentebestuur nauw samenwerken met werkgevers in Zoetermeer, in de regio en met sociale werkplaatsen. Bij dat samenwerken moet ook tijdelijk werk geaccepteerd worden. Zo wordt voorkomen dat iemand lange tijd zonder werk zit en daardoor minder aantrekkelijk wordt voor de arbeidsmarkt. Dat is in het belang van de werkzoekende en van de gemeente. Bij het geven van uitkering mag een tegenprestatie worden gevraagd. De gemeente kan activiteiten aanwijzen of aanbieden als leertraject of werkervaringsplaats.

Iedereen moet de kans krijgen zijn of haar talenten in te zetten in de samenleving. De ChristenUnie-SGP pleit ervoor dat er een persoonlijk ontwikkelplan wordt opgesteld voor iedereen die geld krijgt van de gemeente. In dit plan worden talenten en ontwikkelingsmogelijkheden vastgelegd, maar ook eventuele beperkingen en onmogelijkheden.

Met deze persoonlijke en positieve benadering is de kans groter dat iemand zich in de toekomst zelfstandig zal kunnen redden. Bij mensen die echt niet zonder ondersteuning kunnen, komt de focus meer te liggen op maatschappelijke activering of dagbesteding. Daarbij gaat het niet om een betaalde baan maar om het bieden van een zinvolle bezigheid aan mensen met een beperking. Uitgangspunt daarbij is dat mensen die een beschutte werkplek nodig hebben, die ook moeten krijgen. Op deze manier houden zij sociale contacten en wordt vereenzaming tegengegaan.

De goede samenwerking tussen het gemeentebestuur en maatschappelijke partners en buurgemeenten moet worden voortgezet. Bij de zoektocht naar werk voor mensen die moeilijk een baan kunnen vinden is extra hulp onmisbaar, bijvoorbeeld van maatschappelijke partners en buurgemeenten. De zoektocht naar vraag en aanbod op dit vlak zal daarbij door de gemeente worden uitgevoerd. Ook werkgevers in Zoetermeer hebben daarin een taak. Zij moeten nadrukkelijker worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid om naar vermogen betaald te laten werken; ook dat hoort bij maatschappelijk verantwoord ondernemen.

1.1 Sociaal aanbesteden

Het gemeentebestuur vergroot de kansen voor werkzoekenden door sociaal aan te besteden (social return). Bij grote aanbestedingen wordt dan in de contracten een paragraaf opgenomen waarin wordt afgesproken dat het werk voor een gedeelte wordt uitgevoerd door mensen die moeilijk aan een baan komen. De Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO) kan hiervoor ook worden gebruikt; dit is een onafhankelijk meetinstrument om het sociaal ondernemerschap in Zoetermeer structureel te stimuleren. Bedrijven met een PSO-erkenning dragen meer dan gemiddeld bij aan de werkgelegenheid van kwetsbare groepen. Via de PSO wordt de sociale bijdrage die bedrijven al leveren meegewogen bij social return bij aanbestedingen. Zo worden bedrijven gestimuleerd om hier structureel mee aan de slag te gaan.

1.2 Voedselbanken

Zowel van overheid als samenleving wordt extra zorg en aandacht gevraagd voor (tijdelijk) kwetsbare burgers. Op bestaande regelingen voor minima mag niet worden bezuinigd. Mensen die van overheidshulp afhankelijk zijn, hoeven de rekening niet betalen van de crisis. De ChristenUnie-SGP wil een samenleving waarin voedselbanken niet nodig zijn, maar sluit haar ogen niet voor de realiteit. Voedselbanken zijn er in Zoetermeer en hebben het drukker dan ooit. Wij willen ervoor zorgen dat deze vrijwilligers hun vrijwilligerswerk goed kunnen doen. Daar willen wij ze bij steunen, financieel en/of in natura.

1.3 Schuldhulpverlening

Schuldhulpverlening en specifiek armoedebeleid zijn typisch onderwerpen die zich lenen voor samenwerking met maatschappelijke partners. Voorbereiding of nazorg kan worden uitgevoerd door maatschappelijke partners. Professionals van gemeentelijke schuldhulpverlening kunnen zich zo beter richten op ingewikkeldere taken en onderwerpen.

De gemeente moet hierin een aanmoedigende en behulpzame rol spelen. Initiatieven die vrijwillig worden opgepakt door verenigingen, kerken en andere instanties moeten met open armen worden ontvangen en ondersteund. Goede voorbeelden genoeg: denk bijvoorbeeld aan de stichting SchuldHulpMaatje, een samenwerkingsverband van kerken in Nederland.

Voorkomen is echter beter dan genezen. Preventie is belangrijk. Het is belangrijk schulden tijdig te signaleren, zodat erger voorkomen wordt. Mensen met schulden moeten een huisbezoek kunnen aanvragen. Ook anderen kunnen schuldhulpverleners een tip geven, zodat een afspraak kan worden gemaakt voor een huisbezoek.

Op die manier kan in samenwerking met andere Zoetermeeders met maatwerk worden gezocht naar een oplossing. Tijdens bezoeken en afspraken kunnen vrijwilligers breder worden ingezet, bijvoorbeeld om te werken aan de financiële vaardigheden van mensen met schulden. Zij kunnen jongeren en volwassenen budgetcursussen geven, bij mensen thuis komen om de administratie op orde te brengen, hen coachen tijdens en na een schuldhulpverleningstraject en gastlessen geven op scholen.

Bij schuldhulpverlening is speciale aandacht nodig voor kansarme jongeren. Deze jongeren hebben weinig kans om terug te keren naar school of de arbeidsmarkt, omdat zij vaak én schulden hebben én een dermate laag inkomen, dat ze niet in aanmerking komen voor schuldhulpverlening. De gemeente kan in het kader van armoedebestrijding dan een aanvulling geven tot 110% van de bijstandsnorm.

1.4 Asiel en inburgering

Asielzoekers die in onze gemeente wonen doen een beroep op gemeentelijke voorzieningen. Het gemeentebestuur zet zich ervoor in dat asielzoekers niet tussen wal en schip belanden en op straat terecht komen, zodat maatschappelijke problemen opdoemen. Speciale aandacht is nodig voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Het gemeentebestuur zet zich in voor de maatschappelijke begeleiding en integratie van inburgeringsplichtige asielgerechtigden. Zij kunnen rekenen op de ondersteuning van maatschappelijke instellingen door de gemeente. Daarnaast voorziet de gemeente inburgeraars zo goed mogelijk van informatie.

1.5 Gehandicapten

Openbare gebouwen en het openbaar vervoer moeten goed toegankelijk blijven voor mensen met een beperking. De ChristenUnie-SGP vindt dat het vervoer van deur tot deur voor mensen met een handicap moet worden verbeterd. Gebeurt dat niet, dan moeten

gehandicapten knelpunten kunnen melden bij een speciaal meldpunt, ingericht door de gemeente. Het gemeentebestuur kan dan vervolgens elk jaar aan de slag om de belangrijkste knelpunten aan te pakken.

1.6 Fraude

Fraude met sociale voorzieningen kan niet en mag niet. De ChristenUnie-SGP laat er geen misverstand over bestaan: wie misbruik maakt van de regelingen moet gestraft worden en dient terug te betalen. Het gaat immers om gemeenschapsgeld. Het gemeentebestuur moet bijstandsfraude harder aanpakken met gerichte controles. Hierbij worden mensen met een uitkering uitgenodigd voor een gesprek. Wie niet komt opdagen, krijgt nog een tweede uitnodiging. Komt de bijstandsgerechtigde dan weer niet, dan wordt de uitkering stopgezet. Door ten onrechte toegekende uitkeringen stop te zetten wordt flink bespaard.

1.7 Armoedebeleid

Het is door de crisis duidelijk aan het licht gekomen dat veel mensen boven hun stand hebben geleefd. Steeds meer mensen, ook in Zoetermeer, ontdekken nu dat ze problematische schulden hebben. Sommige mensen geven meer uit dan ze ontvangen en hebben te veel leningen lopen. Anderen raken in de schulden omdat hun inkomen daalt door faillissement, ontslag of gebrek aan opdrachten.

Door de crisis op de huizenmarkt worden huizen minder waard, waardoor mensen bij een gedwongen verkoop achterblijven met schulden. Ook jongeren bouwen steeds hogere schulden op door het veelvuldig gebruik van mobiel internet en telefonie, door het kopen op krediet of omdat zij studiefinanciering moeten terugbetalen.

Er is nog een andere belangrijke reden voor het probleem: veel jongeren hebben weinig verstand van geldzaken. Steeds meer jongeren belanden in de schulden. Jongeren zijn de snelst stijgende schuldengroep. Op school wordt relatief weinig aandacht besteed aan geldzaken, zoals ook de Nationale Ombudsman in 2012 heeft geconstateerd. Schulden kunnen voor jongeren een belemmering zijn om een toekomst op te bouwen. Het gemeentebestuur moet scholen daarom aanmoedigen om kinderen en jongeren betere voorlichting te geven over geldzaken. Hierbij kan gedacht worden aan preventielessen en lespakketten, zodat zij later bewuster omgaan met geld. Het verspreiden van bijvoorbeeld een Geldkrant van het Nibud kan een geschikt middel zijn om meer voorlichting te geven en schulden onder jongeren te voorkomen. De ChristenUnie-SGP is voorstander van de ontwikkeling van een cursus 'Omgaan met geld' speciaal voor kinderen en jongeren.

1.8 Huisuitzettingen

Huisuitzettingen moeten tot het uiterste worden voorkomen. Mocht huisuitzetting dreigen, dan moeten het gemeentebestuur en maatschappelijke organisaties de schulden van de bewoners met voorrang aanpakken. Mocht het toch tot een huisuitzetting komen, en er zijn kinderen bij betrokken, dan regelt het gemeentebestuur een tijdelijke woonvoorziening.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *sociale voorzieningen* in Zoetermeer:

- Een tegenprestatie vragen aan mensen met een uitkering, zoals een leer- en/of werkervaringsplaats;
- Een persoonlijk ontwikkelplan voor iedereen die een uitkering krijgt van de gemeente;
- Financiële steun en/of steun in natura voor de Voedselbank;
- Gebruik van social return en Prestatieladder Socialer Ondernemen door het gemeentebestuur bij inkopen en aanbestedingen;
- Inzet van vrijwilligers door gemeente om schuldhulpverleningstrajecten te ondersteunen, financiële vaardigheden bij mensen met schulden te verbeteren en budgetcursussen te verzorgen;

- Bij dreigende huisuitzetting van gezinnen met kinderen voor hen met voorrang een schuldhulpverleningstraject starten;
- Kerken en identiteitsgebonden organisaties betrekken bij de uitvoering van het armoedebeleid en schuldhulpverlening;
- Inzet van het gemeentebestuur voor de maatschappelijke begeleiding en integratie van inburgeringsplichtige asielgerechtigden;
- Meldpunt waar knelpunten voor gehandicapten in Zoetermeer kunnen worden gemeld, waarna het gemeentebestuur elk jaar de belangrijkste knelpunten aanpakt en oplost;
- Wijkgerichte controle op uitkeringsfraude door selectie van mensen met bijstandsuitkering voor verplicht gesprek uit te nodigen;
- Betere budgetvoorlichting door scholen voor kinderen en jongeren door preventielessen en lespakketten;
- Ontwikkeling cursus 'Omgaan met geld' door gemeente voor kinderen en jongeren;
- Voorkom dat gezinnen door schulden via huisuitzetting op straat belanden.

2. WELZIJN EN ZORG

Er moet een balans komen tussen zorg waar inwoners van Zoetermeer recht op hebben en zorg die nodig is. De mens is door God gemaakt. De ChristenUnie-SGP ziet de mens als de kroon op Gods schepping. Wij willen omzien naar mensen in moeilijke omstandigheden. Vanuit naastenliefde bieden wij hen zorg en ondersteuning of zelfs bescherming. Zo helpen wij hen om hun eigen verantwoordelijkheid weer te nemen.

Deze basis vormt de ondersteuning vanuit familie, kerk en maatschappelijke verbanden. Waar deze basis tekortschiet, wil de ChristenUnie-SGP pleiten voor een adequate aanvulling om het welzijn en de gezondheid van haar inwoners te bevorderen. Veel mensen kunnen niet voldoende terugvallen op hun omgeving. Op deze momenten heeft de gemeente een maatschappelijke taak. De ChristenUnie-SGP wil mensen in Zoetermeer stimuleren en faciliteren om hun persoonlijke en gezamenlijke verantwoordelijkheden op het gebied van welzijn en gezondheid serieus te nemen. Mantelzorgers en pastoraal medewerkers worden zo veel mogelijk betrokken bij de hulp aan cliënten.

2.1 Volksgezondheid

Welvaart brengt risico's met zich mee voor de volksgezondheid. Ook sommige inwoners van Zoetermeer leven niet gezond. Ze bewegen te weinig, ze eten ongezond en roken of drinken te veel. Ook de geestelijke gezondheid kan te wensen overlaten: depressiviteit en eenzaamheid zijn een toenemend probleem aan het worden.

De ChristenUnie-SGP vindt gezond leven in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de inwoners van de stad zelf. Toch ziet de ChristenUnie-SGP ook een taak voor het gemeentebestuur om de volksgezondheid te bevorderen. Verslaving aan alcohol, roken, drugs, seks of gokken is een regelrechte bedreiging voor onze gezondheid en welzijn. Het gemeentebestuur gaat dit tegen door het nemen van preventieve maatregelen en actieve bestrijding.

2.2 Thuiszorg

De thuiszorg staat onder druk. Er wordt bezuinigd en er is een personeelstekort. Daarnaast hebben we ook in een stad als Zoetermeer te maken met vergrijzing. Met de beschikbare middelen wil de ChristenUnie-SGP zo eerlijk mogelijk zo veel mogelijk mensen ondersteunen. De ChristenUnie-SGP is van oordeel dat hierbij de eigen verantwoordelijkheid en de keuzevrijheid van de burger worden vergroot. Bij het opstellen van een indicatie voor

thuishulp moet ook worden gekeken naar hulp van familieleden, mantelzorgers en vrijwilligers.

2.3 Vrijwilligerswerk

Onder een terugtrekkende overheid die burgers aanspreekt op eigen verantwoordelijkheid, verdient het vrijwilligerswerk een voorname positie. De ChristenUnie-SGP heeft grote waardering voor vrijwilligers. Die waardering verdienen ze ook vanuit de maatschappij. De vraag naar vrijwilligerszorg is helaas groter dan het aanbod. Het gemeentebestuur heeft de taak om goede PR te verzorgen voor vrijwilligerszorg, om het te stimuleren en vrijwilligers te werven. Het is belangrijk dat vrijwilligerswerk in de volle breedte wordt gestimuleerd door het gemeentebestuur. We vrezen dat stichtingen hun werkzaamheden moeten staken door een structureel tekort aan vrijwilligers.

2.4 Mantelzorg

Mantelzorg is niet vanzelfsprekend. Langdurig en intensief voor een ander zorgen is een zware belasting. Mantelzorgers zorgen soms wel 24 uur per dag. Zij hebben een emotionele band met degene die zorg nodig heeft en kunnen de zorg daarom niet zomaar beperken of beëindigen. Zij cijferen zich vaak weg en worden vaak 'over het hoofd gezien'. De ChristenUnie-SGP vindt dat mantelzorgers erkenning verdienen en recht op ondersteuning van het gemeentebestuur.

Als de mantelzorg wegvalt, moet het gemeentebestuur zorgen voor respijtzorg, ofwel vervangende mantelzorg. Digitale communicatie, zoals met een besloten website, kan daarin uitkomst bieden. Daarnaast moet nadrukkelijker worden gekeken naar het inzetten van familieleden en kennissen als ondersteuning bij de verzorging van bewoners van zorginstellingen.

2.5 Schouderklopje

Mantelzorg kan je overkomen, voor vrijwilligerswerk kies je. Zowel mantelzorgers als vrijwilligers zijn onmisbaar en van onbetaalbare waarde voor de samenleving. In Zoetermeer wordt al jaarlijks de Gemeentelijke Vrijwilligersprijs uitgereikt, waarbij ook vier vrijwilligers in het zonnetje worden gezet. Het gemeentebestuur zou dergelijke waardering ook voor de mantelzorg moeten organiseren. Daarnaast wil de ChristenUnie-SGP meer waardering van de samenleving voor mantelzorgers en vrijwilligers. Dit kan in de vorm van een gemeentelijk Vrijwilligersfonds, waarbij fondsen een geldbedrag ter beschikking stellen voor jubilea, waardering, deskundigheidsbevordering en werving. Vrijwilligersorganisaties kunnen voor hen een financiële bijdrage aanvragen uit het fonds. Op deze manier worden zij beloond voor hun inspanningen en blijven mantelzorgers gemotiveerd.

2.6 Zorg voor ouderen

Ouderen en kwetsbaren moeten zo lang en zelfstandig mogelijk thuis kunnen blijven wonen. De ChristenUnie-SGP vindt dat het gemeentebestuur een belangrijke regierol heeft om een goed en samenhangend pakket aan voorzieningen te realiseren en in stand te houden. Voor ouderen worden voorzieningen voor ontmoeting en beweging gerealiseerd of overeind gehouden.

2.7 Eenzaamheid

Uit onderzoek van de GGD Zuid-Holland West uit 2011 blijkt dat bijna vier op de tien inwoners van 19 tot 65 jaar in Zoetermeer eenzaam is. Zeven procent van hen is ernstig eenzaam. Van de 65-plussers is Zoetermeer bijna de helft eenzaam, en zelfs 10 procent van hen is ernstig eenzaam.

Het speelt niet alleen bij 65-plussers; steeds meer mensen voelen zich eenzaam in deze geïndividualiseerde samenleving. Dat komt mede door de groei van het aantal alleenstaanden. Door eenzaamheid kan een gevoel van grote leegte ontstaan. Die leegte wordt soms op de verkeerde manier tegengegaan. Het gevolg is verslaving: te veel eten, te veel roken, drinken en kopen. Grote problemen, zoals gezondheidsklachten, geestelijke moeilijkheden en schulden liggen dan op de loer. Uit onderzoek blijkt dat eenzame mensen vaker naar het ziekenhuis gaan en een grotere kans hebben om dementie te ontwikkelen. Samengevat: eenzaamheid kan een negatieve spiraal in werking zetten, met alle gevolgen van dien.

Bij de aanpak van eenzaamheid is een integrale aanpak van het gemeentebestuur noodzakelijk. In samenwerking met kerken, woningcorporaties, welzijns- en zorgorganisaties, vrijwilligersorganisaties en sportclubs in Zoetermeer kan het gemeentebestuur mensen die vereenzamen ondersteuning bieden. De wijkposten en het Wmo-loket vormen hierin een belangrijke schakel, zowel voor signalering als voor de probleemoplossing. De ChristenUnie-SGP wil dat de buurtnetwerken, zoals die er al zijn in de wijken Noordhove-Seghwaert en Buytenwegh De Leyens, ook worden opgezet in alle andere wijken in Zoetermeer. Eenzame mensen kunnen door het gemeentebestuur gestimuleerd worden maatschappelijk te participeren, door zich bijvoorbeeld in te zetten als vrijwilliger bij een organisatie die hen aanspreekt.

2.8 Sociaal isolement

Eenzaamheid kan leiden tot sociaal isolement. De ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk dat ouderen niet in een isolement raken. Als maatregel kan het gemeentebestuur in samenwerking met maatschappelijke partners vrijwilligers trainen om sociaal isolement te herkennen en te leren welke maatregelen zij kunnen nemen. Ook zorgmijders mogen we niet links laten liggen.

2.9 Dak- en thuislozen

Het gemeentebestuur moet adequate dak- en thuislozenopvang bieden. Deze moet bereikbaar zijn voor de doelgroep. Speciale aandacht moet er zijn voor dakloze jongeren en gezinnen.

2.10 Ruimte voor zorg met eigen identiteit

De ChristenUnie-SGP hecht aan de keuzevrijheid van ouders en zorgvragers om zorg te krijgen die past bij hun situatie en levensovertuiging. Het gemeentebestuur zal moeten garanderen dat toegang tot zorg vanuit christelijke identiteit mogelijk blijft.

2.11 Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt vanaf 2015 meer verantwoordelijkheid bij burgers. Bij het invullen van de zorgvraag gaat het gemeentebestuur uit van de eigen kracht, de eigen mogelijkheden en eigen verantwoordelijkheden van de inwoners van Zoetermeer. De ChristenUnie-SGP pleit voor een ruimhartig beleid, dat voorwaarden schept voor de burger om zijn of haar eigen verantwoordelijkheid te nemen en solidair te zijn ten opzichte van mensen met een (psychiatrische) handicap en/of langdurige zorgbehoefte. De ChristenUnie-SGP wil daarnaast optimale keuzevrijheid, zodat de inwoner hulp kan kiezen die bij hem of haar past.

2.12 Palliatieve zorg

Palliatieve zorg begint wanneer iemand te horen heeft gekregen dat hij of zij ongeneeslijk ziek is en behandeling niet meer mogelijk is. De ChristenUnie-SGP wil in Zoetermeer een focus op pijnbestrijding en stervensbegeleiding (palliatieve zorg), om zo de kwaliteit van

leven te verbeteren en mensen een andere weg te bieden dan euthanasie. Geestelijke verzorging en bijstand vormen een integraal onderdeel van de palliatieve zorg. Het is belangrijk dat er voldoende capaciteit is in het bijna-thuis-huis. Bijna-thuis-huizen hebben maar beperkt medisch of verpleegkundig personeel in dienst, maar werken hoofdzakelijk met vrijwilligers. In de komende periode zal de ChristenUnie-SGP zich inzetten voor de nieuwbouw van een bijna-thuis-huis.

2.13 Digitale zorg

Digitale zorgverlening vervangt geen zorg die door mensen wordt verleend, maar kan de zorg wel vergemakkelijken. De ChristenUnie-SGP wil dat het gemeentebestuur digitale zorgverlening, ook bekend als eHealth, in Zoetermeer ondersteunt en stimuleert. Patiënten worden zo in staat gesteld de regie over hun gezondheid in eigen hand te houden. Het draagt eraan bij dat mensen langer zorg thuis kunnen krijgen. Daarnaast leidt het tot lagere zorgkosten. Kennis op dit gebied hoeft echt niet alleen van het gemeentebestuur te komen. In Zoetermeer kan worden geleerd van proeftuinen in andere gemeenten en met samenwerkingsverbanden tussen aanbieders van zorg en welzijn, de lokale overheid, zorgverzekeraars en kennisinstituten. Goed voorbeeld hierbij is de proeftuin Beter Samen in Amsterdam-Noord.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *welzijn en zorg* in Zoetermeer:

- Behoud van volwaardig basisziekenhuis;
- Bestrijding en preventieve maatregelen voor bestrijding van verslaving;
- Extra PR vanuit gemeente om vrijwilligerswerk te stimuleren en om vrijwilligers te werven;
- Meer waardering van de samenleving voor mantelzorgers en vrijwilligers in de vorm van een gemeentelijke Vrijwilligersfonds
- Meer hulp aan mensen vanuit familie en vrienden, met ondersteuning van professionele hulpverleners, voordat deze hulp wordt gegeven door hulpverlenende instanties;
- Een diaconale afvaardiging vanuit de kerken in de Wmo-adviesraad;
- Een positieve benadering, ook in financieel opzicht, van kerkelijke gemeenschappen en andere welzijnsorganisaties die op inventieve en creatieve manier hulpvragers en vrijwilligers/hulpbieders samenbrengen;
- Realisatie van voorzieningen voor ontmoeting en beweging voor oudere inwoners;
- Integrale en wijkgerichte aanpak van eenzaamheid voor vroege signalering en een snelle aanpak;
- Concreet plan van het gemeentebestuur tegen vereenzaming van ouderen, langdurig werklozen en andere risicogroepen;
- Training voor vrijwilligers vanuit gemeente en maatschappelijke partners om sociaal isolement te herkennen en daarop actie te ondernemen en te leren welke maatregelen in dat geval kunnen worden genomen;
- Zorg voor adequate dak- en thuislozenopvang door het gemeentebestuur, in bijzonder voor dakloze jongeren en gezinnen;
- Garantie van het gemeentebestuur dat toegang tot zorg vanuit christelijke identiteit mogelijk blijft;
- Parkeervergunning voor zorgverleners die zij gratis of tegen een gereduceerd tarief kunnen krijgen;
- Verdere uitrol en intensivering inzet wijkverpleegkundige;
- Stimulering hergebruik en delen van (dure) hulpmiddelen, zoals scootmobielen;
- Verspilling in de zorg zoveel mogelijk tegengegaan;
- De realisatie van de nieuwbouw van een bijna-thuis-huis;
- Ondersteuning en stimulering van initiatieven op het gebied van digitale zorg.

3. DUURZAAM EN GROEN

De ChristenUnie-SGP vindt dat het gemeentebestuur de verantwoordelijkheid heeft om een voortrekkersrol te spelen in duurzame ontwikkeling. Die verantwoordelijkheid kan vorm krijgen op vele terreinen: oplossingen als warmteopvang, regenwatergebruik, led verlichting en oplaadpunten voor elektrische auto's. Maar ook valt te denken aan het verstrekken van duurzaamheidssubsidies en duurzaamheidsleningen, duurzaam inkoopbeleid, en het stimuleren van streekproducten.

De gemeente staat als lokale overheid het dichtst bij de burgers. Daarom is het bij uitstek haar taak om duurzaamheid dicht bij de mensen te brengen. Gemeenten moeten voorlichter zijn, inzetten op de eigen verantwoordelijkheden van burgers, en waar het kan het goede voorbeeld geven. Bij elk beleidsonderwerp moeten duurzaamheidsaspecten worden meegenomen als verplichte paragraaf. Het gemeentebestuur is ook handhaver en vergunningsverlener, en moet op die gebieden inzetten op duurzame alternatieven. Bedrijven en particulieren verdienen onze steun als ze zich inzetten voor het milieu, en het gemeentebestuur moet steeds blijven zoeken naar subsidies (provincie, Rijk, Europa) om in het gemeentelijke duurzaamheidsbeleid te investeren.

3.1 Afval

De gemeente Zoetermeer moet een koploper zijn op het gebied van hergebruik en afvalscheiding, omdat dit past bij een duurzame gemeente. Door het gescheiden inleveren van afval zijn er minder nieuwe grondstoffen nodig. Hergebruik en recycling kost veel minder energie en geld dan de winning van nieuwe grondstoffen. Daarnaast vermindert het milieuvervuiling. Zo kan er meer werk gemaakt worden van het inzamelen van gebruikt frituurvet, zodat daar biobrandstof van gemaakt kan worden.

Ander belangrijk punt is afvalscheiding. Het gemeentebestuur moet meer bewustwording creëren voor afvalscheiding bij de inwoners en bedrijven in Zoetermeer. Ook moet onderzocht worden of bedrijven de laatste jaren ook meer afval zijn gaan scheiden nu de mogelijkheden voor afvalscheiding in Zoetermeer zijn toegenomen. Met praktische maatregelen kan duurzaam gedrag van Zoetermeesters worden bevorderd. Maak het scheiden van afval gemakkelijk, betrek kringloopwinkels in het beleid en geef heldere voorlichting over energiebesparing.

3.2 Goede voorbeeld

De ChristenUnie-SGP vindt dat het gemeentebestuur zelf ook het goede voorbeeld dient te geven in zaken als energiebesparing en CO₂ -reductie. Het gemeentebestuur moet er alles aan doen om zelf zo min mogelijk energie te gebruiken en zoveel mogelijk energie op te wekken. Denk aan duurzame straatverlichting, elektrische auto's en zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen. Bij de planontwikkeling voor een nieuw stadhuis moet hier extra rekening mee worden gehouden. Het gemeentebestuur geeft hiermee het goede voorbeeld.

3.3 Dag van de Duurzaamheid

De ChristenUnie-SGP wil meer aandacht vanuit het gemeentebestuur voor activiteiten op de Dag van de Duurzaamheid. Denk aan de organisatie van een debat over duurzaamheid, het organiseren van voorleesacties over duurzaamheid voor scholieren, of deelname van het College van B&W aan het Low Car Diet, waarbij zij 10 dagen de auto verruilen voor alternatief vervoer.

3.4 Geluid

Het gemeentebestuur zorgt ervoor dat het gebruik van de RandstadRail en de HSL niet leidt tot geluidsoverlast in Zoetermeer. Eventuele klachten op dit punt worden serieus opgepakt en snel opgelost. Bij problemen worden opdrachtgevers zeker aangesproken op hun verantwoordelijkheden.

3.5 Groen

Zoetermeer is een groene stad. De bomen, struiken, parken en perken bevorderen de leefbaarheid in Zoetermeer. Het groen zorgt voor de productie van zuurstof, verbetert de luchtkwaliteit en vangt stof af. De ChristenUnie-SGP vindt een hoog kwaliteitsniveau belangrijk, ook omdat groen sterk beeldbepalend is. Bij de inrichting van de openbare ruimte moeten de aspecten van verkeersveiligheid en sociale veiligheid in voldoende mate worden meegenomen, zodat onoverzichtelijke en onveilige situaties worden voorkomen. Als verrijking voor de stedelijke leefomgeving is de ChristenUnie-SGP voorstander van de aanleg van extra groene gevels op gebouwen in Zoetermeer, maar stelt hier geen gemeentelijk geld voor beschikbaar. Groen verhoogt het leefklimaat in de stad. Zoetermeer is een groene stad, mede door zijn ruime opzet. Dat houden we graag zo. Bij nieuwbouw moet daarom eerst worden gekeken naar de mogelijkheid tot herontwikkeling van bestaande bouw, voordat kostbaar groen wordt ontwikkeld tot bouwgrond.

3.6 Waterbeleid

Water is een belangrijk onderwerp voor gemeentelijk beleid. Klimaatverandering leidt tot een stijgende zeespiegel. Zoetermeer bevindt zich in een overstroombaar gebied in Nederland. De klimaatverandering leidt ook tot meer en extreme neerslag. Hierdoor kan er in korte tijd veel neerslag vallen. In een verstedelijkte omgeving als Zoetermeer levert dat een risico op, omdat het water niet op alle plekken goed kan worden opgevangen en verwerkt.

Mocht het ooit tot overstromingen komen, dan is dat een direct gevaar voor de Zoetermeerse economie. Dit vraagt om een gerichte en integrale aanpak van aanpassing aan het veranderende klimaat. Zo zorgt het gemeentebestuur voor een update van het Waterplan uit 2002. Het is belangrijk dit vooral op regionaal niveau met omliggende gemeenten en de waterschappen op te pakken. Dit kan door concrete uitwerking te geven aan de bestuursovereenkomst Water- en Klimaattafel die in 2011 is opgesteld als vervolg op het Waterkader Haaglanden. De gemeente Zoetermeer neemt hier een leidende positie in. Een concrete maatregel is het stimuleren van de aanleg van groene daken in Zoetermeer. Of het aanleggen van ondergrondse waterberging in de vorm van een waterplein, zoals dat in Rotterdam met het Benthemplein gebeurt.

3.7 Duurzame mobiliteit

Ongeveer 45% van de mensen met een vast werkadres in Zoetermeer gaat met de fiets naar het werk. Fietsen is een duurzame, goedkope en gezonde vorm van mobiliteit. Het fietsverkeer kan nog beter worden gestroomlijnd. Het is belangrijk dat het gemeentebestuur de ontwikkelingen rondom de opkomst van het elektrisch rijden goed volgt. Het autodelen, waarbij mensen op elk moment gebruik kunnen maken van een auto zonder er zelf één te bezitten, is nog niet populair in Zoetermeer. Zo is het aantal deelauto's van autodeelorganisaties in Zoetermeer beperkt in vergelijking met omliggende gemeenten. Dat moet veranderen, vindt de ChristenUnie-SGP. Het gebruik van deelauto's is voordelig, milieuvriendelijk én nog gezellig ook. Het gemeentebestuur zet meer in op stimulering van autodelen in Zoetermeer.

Eind 2017 verloopt de concessie voor het streekvervoer in de regio Haaglanden, inclusief het stadsvervoer in Zoetermeer. Het gemeentebestuur zet zich er op regionaal niveau voor in dat

de bussen in de nieuwe concessie ook het beste resultaat opleveren voor de luchtkwaliteit en geluidskwaliteit, uiteraard in combinatie met de beste vervoerskwaliteit.

3.8 Elektrisch vervoer

Het gemeentebestuur moet terughoudend zijn met het initiëren van specifieke technologieën, zoals rijden op groengas of elektrisch rijden. Dat kan aan de markt overgelaten worden. Wel moet het gemeentebestuur faciliteren. Op vervangingsmomenten kiest het gemeentebestuur voor 'vergroening' van het eigen wagenpark. In de ontwikkeling naar elektrisch rijden neemt het gemeentebestuur een faciliterende rol in. Dat wil zeggen dat het gemeentebestuur partijen bij elkaar brengt en initiatieven van bedrijven en particulieren ondersteunt. Het gemeentebestuur stimuleert de aanleg van een dekkend netwerk van oplaadpunten voor elektrische voertuigen en e-bikes in Zoetermeer, maar legt deze oplaadvoorzieningen niet zelf aan. Het is belangrijk dat er in alle wijkwinkelcentra in Zoetermeer oplaadvoorzieningen voor elektrisch vervoer worden gerealiseerd. Daarnaast leert het gemeentebestuur van ervaringen in focusgebieden van elektrisch rijden in Nederland, zoals Amsterdam en Rotterdam.

3.9 Repair Café Zoetermeer

Onvrede over de wegwerpmaatschappij neemt duidelijk toe, ook in Zoetermeer. De ChristenUnie-SGP is voorstander van het opzetten van een 'Repair Café' in de stad. Een Repair Café voorziet in een duidelijke behoefte: Het draagt bij aan een beter milieu, het zorgt voor energiebesparing, CO₂-reductie en verantwoord grondstofgebruik. Er zit ook een sociale kant aan: een Repair Café zorgt voor sociale cohesie in Zoetermeer. Het bevordert contacten met buurtgenoten en het gaat eenzaamheid tegen. Het Repair Café leent zich prima voor het betrekken van ouderen en werklozen bij de noodzakelijke reparaties.

3.10 Energie coöperatie

De ChristenUnie-SGP wil dat decentrale duurzame energie in Zoetermeer wordt gestimuleerd door middel van lokale (coöperatieve) energiebedrijven. Deze coöperatieve verenigingen bestaan uit burgers die gezamenlijk aan de slag gaan met energiebesparende maatregelen en het opwekken van hun eigen energie. Dit draagt bij aan de ambitie van de gemeente om in 2030 geen gebruik meer te maken van fossiele energie (energietransitie). Daarom faciliteert het gemeentebestuur de opstart van lokale (coöperatieve) energiebedrijven in Zoetermeer en neemt mogelijke belemmeringen weg.

3.11 Biodiversiteit

Het gemeentebestuur blijft zich inzetten voor een gezond ecosysteem in Zoetermeer en daarbuiten. Bijvoorbeeld door ecologische verbindingen te realiseren tussen de verschillende natuurgebieden in Zoetermeer, door reservaten voor verschillende diersoorten te ontwikkelen, natuurvriendelijke oevers te ontwikkelen en natuur- en milieueducatie te blijven aanbieden op scholen. Biodiversiteit kan helpen om de klimaatverandering tegen te gaan. De ChristenUnie-SGP pleit voor de terugkeer van schooltuinen.

3.12 Dierenwelzijn

Zoetermeer is een groene stad en dat moet zo blijven. In dat groen maar ook in de stad zelf leven veel dieren en planten. Via scholen en milieueducatie brengen we kinderen al vroeg bij dat we in een kwetsbare omgeving met dieren samen moeten leven. Bewustzijn voor dierenwelzijn is erg belangrijk voor het zelfbewustzijn van het kind. Daarnaast leeft dierenwelzijn breed onder de bevolking. In Zoetermeer is men er zich al lang van bewust dat hiervoor in een groeikern als Zoetermeer aandacht moet zijn. Daarom zijn er ook zoveel aan dieren en planten gerelateerde groepen en verenigingen in Zoetermeer. De ChristenUnie-SGP wil ruimte geven aan ruimhartige facilitering van deze groepen. Een voorbeeld hiervan

is de Vogelwerkgroep Zoetermeer. Ook is het belangrijk dat het gemeentebestuur dierenwelzijnsbeleid formuleert en dit beleid actueel houdt.

Omdat de aanstelling van ambtenaren voor de dierenpolitie is gestagneerd, worden de Boa's in Zoetermeer ook extra opgeleid om alert te zijn op misstanden of dierenmishandeling waaronder in de groene buitengebieden in Zoetermeer. Dat geldt ook voor de regels uit de flora- en faunawet. Het gemeentebestuur introduceert een apart meldnummer waarop misstanden gemeld kunnen worden. Gebieden waar de beoogde (her)ontwikkeling door de recessie stagneert, kunnen tijdelijk het label voor nieuwe natuurontwikkeling krijgen. Deze gebieden worden zo mogelijk ingezet om milieueducatie op een praktische manier handen en voeten te geven.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *duurzaamheid en groen in Zoetermeer*:

- Dat het gemeentebestuur het goede voorbeeld geeft op het gebied van energiebesparing en CO₂-reductie;
- Meer bewustwording voor afvalscheiding creëren bij de inwoners en bedrijven;
- Onderzoeken of de vergroting van de mogelijkheden voor afvalscheiding hebben geleid tot meer afvalscheiding bij bedrijven;
- Actieve stimulering door het gemeentebestuur van activiteiten in het kader van de jaarlijkse Dag van de Duurzaamheid;
- Serieuze behandeling en snelle oplossing van klachten over geluidsoverlast van RandstadRail en HSL;
- Stimulering van de aanleg van groene daken en groene gevels;
- Meer inzet op stimulering van autodelen;
- Voldoende gratis parkeermogelijkheden in het centrum en bij winkelcentra;
- Oplaadpunten voor e-bikes in bewaakte fietsstallingen;
- Een Repair Café;
- De terugkeer van schooltuinen;
- Bewustzijn op het dierenwelzijn in algemene zin.

4. JEUGD EN ONDERWIJS

4.1 Jeugdbeleid

De ChristenUnie-SGP vindt het gezin de hoeksteen van de samenleving en streeft ernaar dat kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien tot burgers die vanuit gezond verantwoordelijkheidsbesef volop meedoen in de Zoetermeerse samenleving. Daarom willen wij investeren in de jeugd. Wij werken aan goede voorzieningen en netwerken. Het is de opvatting van de ChristenUnie-SGP dat de gemeentelijke overheid als taak heeft de factoren uit de weg te ruimen die een schadelijke invloed hebben op de ontwikkeling van en het onderwijs aan kinderen en jeugdigen.

Het jeugdbeleid moet dicht bij de burger staan en zoveel mogelijk lokaal geregeld zijn en uitgevoerd worden. Een goed voorbeeld hiervan is het centrum voor Jeugd en Gezin in Zoetermeer, Meerpunt. Daar kunnen ouders via korte lijnen laagdrempelige opvoedingsondersteuning krijgen. Meerpunt moet zich verder ontwikkelen naar een netwerkorganisatie.

Kinderen moeten ook vooral kind kunnen zijn en daarvoor alle kansen krijgen. Uitgangspunt bij het jeugdbeleid is dat veel verantwoordelijkheid moet liggen bij ouders en verzorgers. Het gemeentebestuur vult aan waar nodig. De meeste aandacht gaat daarbij uit naar kwetsbare jongeren en gezinnen. In dit geval zorgt het gemeentebestuur voor een goed vangnet.

In het gezin moet met een goede opvoeding de basis worden gelegd voor een goed functioneren in de maatschappij. Ouders zijn de eerstverantwoordelijken bij het opgroeien en opvoeden. Zorg en onderwijs ondersteunen hierbij. De taak van de lokale overheid is om de ouders waar dat echt nodig te ondersteunen bij de opvoedingstaak. Helaas fungeren lang niet alle gezinnen als overdrager van normen en waarden. Scholen dragen daarom ook een belangrijke verantwoordelijkheid om normen en waarden over te brengen op kinderen en jongeren. Dit betekent dat de gemeentelijke overheid beleid moet ontwikkelen om op basis- en middelbare scholen lessen te laten geven over waarden en normen.

Voor kinderen en jongeren met meervoudige problematiek zorgt het gemeentebestuur voor integrale zorg door samenwerking tussen zorgpartners en samenhang in de zorg. Denk aan zorgpartners in de eerste schil (zoals verslavingszorg, jeugd-GGZ, jeugd- en opvoedhulp, leerplicht en schuldhulp), maar ook in de tweede schil. Denk hierbij aan huisartsen, woningbouwcorporaties, verloskundigen, welzijnswerk en wijkagenten. Het gemeentebestuur neemt de regierol bij deze gecoördineerde aanpak. Hierbij is één gezin, één plan het uitgangspunt.

4.2 Decentralisatie Jeugdzorg

Vanaf 1 januari 2015 gaan de verantwoordelijkheden op het terrein van Jeugdzorg over naar gemeenten; de zogenaamde 'decentralisatie Jeugdzorg.' Het doel hiervan is: meer preventie, eerdere ondersteuning, integrale hulp en gebruikmaken van de eigen kracht van jeugdigen en hun ouders. Deze doelstelling sluit aan bij het uitgangspunt van de ChristenUnie-SGP. Voor de ChristenUnie-SGP zijn bij deze decentralisatie drie keuzes van cruciaal belang:

1. Ten eerste biedt het gemeentebestuur zorgvragers in de Jeugdzorg keuzevrijheid, waardoor rekening gehouden wordt met de levensovertuiging van ouders en jongeren. Dat betekent ook dat het gemeentebestuur in de bovengemeentelijke samenwerkingsverbanden haar eigen keuzes verdedigt, waaronder de keuze voor identiteitsgebonden instellingen.
2. Ten tweede betekent decentralisatie dat zorgvoorzieningen daadwerkelijk dichterbij de burger worden georganiseerd. Oplossingen worden zoveel mogelijk gezocht in het eigen netwerk en zo weinig mogelijk bij specifieke instellingen.
3. Ten derde gaat het gemeentebestuur zorgvuldig om met de financiële risico's van deze decentralisatie. De kwaliteit van zorg mag niet onder druk komen te staan door het behalen van een zo groot mogelijke korting. Ook wordt geld dat voor jeugdzorg bedoeld is, ingezet op jeugdzorg.

4.3 Onderwijs

Het belang van onderwijs van goede kwaliteit kan moeilijk worden overschat. Daar wordt de basis gelegd voor toekomstige innovatie. De rol van de gemeenten - het creëren van optimale raadgevoelensvoorwaarden hiertoe - is beperkt, maar niet onbelangrijk. Immers, zaken als huisvesting en lokaal onderwijsbeleid vallen onder verantwoordelijkheid van het gemeentebestuur. De vrijheid van onderwijs is leidend voor het gemeentelijk onderwijsbeleid. Bij het lokale onderwijsbeleid vormen de ontwikkelingen rondom het passend onderwijs een belangrijk agendapunt. De ChristenUnie-SGP is van mening dat een goede verstandhouding tussen de verschillende partners (schoolbesturen, directies en gemeentebestuur) van groot belang is. Het is wenselijk dat identiteitsgebonden scholen de mogelijkheid krijgen samen te werken en te zorgen voor passend onderwijs en jeugdhulpverlening. Opleidingen moeten meer gericht zijn op de behoefte van het bedrijfsleven. Zo moet het gemeentebestuur initiatieven zoals OZON (Ondernemend Zoetermeers Onderwijs Netwerk) omarmen en stimuleren. Daarnaast vindt de ChristenUnie-SGP dat het hoger onderwijs in samenwerking met de Haagse Hogeschool verder versterkt en uitgebreid moet worden.

4.4 Schoolverzuim en voortijdige schoolverlating

Op scholen in Zoetermeer komt zowel schoolverzuim als ook voortijdige schoolverlating voor. Schoolverzuim leidt vaak tot achterstand en iedere voortijdige schoolverlater is er één te veel. Vergeleken met landelijke cijfers heeft Zoetermeer relatief veel nieuwe voortijdige schoolverlaters. Het percentage ligt structureel hoger dan het landelijke gemiddelde, blijkt uit cijfers van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Deze jongeren stoppen te vroeg met hun opleiding en hebben daardoor geen startkwalificatie. Dat terwijl het behalen van startkwalificatie een beter perspectief geeft op de arbeidsmarkt en een eigen plek in de samenleving.

Meer kwalificaties betekent minder criminaliteit en draagt bij aan het bestrijden van de jeugdwerkloosheid. Een diploma is goed voor de jongere zelf, goed voor de maatschappij en goed voor de economie. Het gemeentebestuur moet schoolverzuim en voortijdige schoolverlating snel terugdringen. De ChristenUnie-SGP wil een betere begeleiding bij de studie- en beroepskeuze in het voortgezet onderwijs. Scholen in Zoetermeer met de hoogste uitvalpercentages moeten extra aandacht krijgen om de oorzaken te achterhalen en aan te pakken. Daarnaast moet de samenwerking in de regio verder worden geïntensiveerd om de uitval te verminderen. Kennis die bij het Regionale Meld- en Coördinatiepunt Haaglanden-Westland bekend is over spijbelaars of voortijdige schoolverlaters moet gebruikt worden in het Zoetermeerse jeugdbeleid.

4.5 Jeugdwerkloosheid

Er moet meer worden gedaan om jongeren aan het werk te krijgen. De uitvoerende instanties dragen er zorg voor dat kwetsbare jongeren meer dan evenredig aan bod komen bij het vervullen van openstaande vacatures. Hierbij moet het gemeentebestuur zich inzetten om meer leerbanen en stageplekken te creëren in Zoetermeer. Ook kan het gemeentebestuur door middel van een startersbeurs jongeren de kans bieden hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten en te verbeteren. Speciale aandacht is nodig voor de groep jongeren tussen 18-27 jaar die niet werken en geen opleiding volgen. Leer-werktrajecten kunnen jongeren een goede dienst bewijzen. Kleinschalige leerwerkcentra waar kwetsbare jongeren met een grote afstand tot de arbeidsmarkt worden opgeleid en begeleid richting een duurzaam betaalde baan, worden aangemoedigd. Er ontbreekt een goed overzicht van welke jongeren op zoek zijn naar werk. De gemeente kent alleen werkzoekende jongeren die een bijstandsuitkering hebben aangevraagd. De gemeente en onderwijsinstellingen in Zoetermeer moeten registeren wie met een diploma van school komt. Dan kan snel gereageerd worden als bedrijven vacatures hebben. Het gemeentebestuur moet jongeren stimuleren om goede studies te kiezen die perspectief bieden. Denk hierbij aan techniek of zorg, omdat op deze gebieden betere arbeidsperspectieven zijn. Het gemeentebestuur moet goed samenwerken met het onderwijs en het plaatselijke bedrijfsleven om de jeugdwerkloosheid te bestrijden. Zo moeten MBO-instellingen in Zoetermeer worden gestimuleerd het opleidingsaanbod beter af te stemmen op de vraag van lokale werkgevers in Zoetermeer.

4.6 Alcohol

Nederlandse jongeren drinken relatief veel alcohol in vergelijking met jongeren uit andere Europese landen. Dit blijkt uit de Europese ESPAD studie (2011). En dat terwijl het gebruik van alcohol, ook in kleine hoeveelheden, tot het 23^e jaar leidt tot blijvende schade aan de hersenen. Alcoholmisbruik neemt toe, vooral onder jongeren tussen de twaalf en veertien jaar. Dit terwijl jongeren onder de 16 jaar wordt geadviseerd geen druppel alcohol te drinken. Alcoholmisbruik leidt in de praktijk niet alleen tot levensgevaarlijke verkeerssituaties, maar ook tot ongelukken met dodelijke afloop. Ook geweld, agressie en vandalisme zijn veelal gerelateerd aan overmatig drankgebruik.

De ChristenUnie-SGP staat een krachtig ontmoedigingsbeleid van alcoholgebruik door jongeren voor en een stevige aanpak van alcoholmisbruik. Landelijke wetten op het gebied van alcohol moeten streng worden gehandhaafd. Zo worden handhavingstaken uit de nieuwe Drank- en Horecawet overgedragen aan de gemeente. Daar maakt het gemeentebestuur handhavingscapaciteit voor vrij. Dit vraagt om voldoende beschikbare en goed geschoolde handhavers. De ChristenUnie-SGP vraagt extra alertheid op de handhaving van leeftijdsgrenzen, zeker ook in sportkantines. Het alcoholgebruik in sportkantines in Zoetermeer moet worden teruggedrongen door een verantwoord schenkbeleid. Op deze manier wordt voorkomen dat men vanuit de sportkantine gaat rijden onder invloed. Ook discotheken en cafés moeten door het gemeentebestuur worden aangespoord om invulling te geven aan hun verantwoordelijkheid dat klanten niet overmatig alcohol gebruiken. Leidraad hierbij is: wie alcohol schenkt, draagt verantwoordelijkheid. Het Vroeg Op Stap-beleid moet worden geïntensiveerd, waarbij jongeren worden gestimuleerd om vroeger te gaan stappen.

4.7 Drugs

Mensen hebben de verantwoordelijkheid om een gezonde leefstijl te ontwikkelen. Drugs passen hier niet bij. Veel problemen met de jeugd zijn mede een gevolg van verslaving aan of gebruik van verdovende middelen. Zowel soft- als harddrugs zorgen voor veel (financiële) problemen in gezinnen en zijn schadelijk voor de gebruikers. Daarnaast kan het misdaad in de hand werken. De ChristenUnie-SGP wil de aanwezigheid van coffeeshops en het gebruik van drugs op straat actief tegengaan en streng optreden bij overlast. Signalen uit de buurt moeten hierbij zwaar wegen. Verscherpte regels van het kabinet op dit gebied moeten worden opgevolgd en uitgevoerd. Er komt onder geen beding een tweede coffeeshop in Zoetermeer.

Daadwerkelijke handhaving is noodzakelijk. Het vraagt extra inspanningen van het gemeentebestuur om aangescherpt beleid goed uit te voeren. De ChristenUnie-SGP is tegen het zelf telen van wiet door gemeenten. Wiet is en blijft een verboden middel. Wietgebruik wordt tegelijkertijd wel gedoogd. De overheid geeft hiermee een dubbele boodschap af. Met wietteelt door de gemeente zou het alleen maar nog verwarrender worden. Tegen illegale hennepkwekerijen wordt hard opgetreden. Kwekers moeten juridisch en financieel worden aangepakt, tot de laatste euro schade is vergoed.

4.8 Overgewicht

Overgewicht neemt toe in Zoetermeer, blijkt uit een onderzoek van de GGD Zuid-Holland West uit 2011. Het percentage inwoners met overgewicht in Zoetermeer is hoger dan het gemiddelde in de regio. Van de kleuters in Zoetermeer heeft 16 procent overgewicht. En bij de 13 tot 14-jarigen zelfs 21 procent. Het percentage inwoners met (ernstig) overgewicht loopt op met de leeftijd. Ernstig overgewicht (obesitas) komt voor bij 11 procent van de volwassenen en 14 procent van de ouderen.

De gevolgen van overgewicht voor de volksgezondheid zijn groot. Een kind met overgewicht kan gemakkelijk doelwit worden van pesterijen, een negatief zelfbeeld ontwikkelen en in een sociaal isolement raken. Uit hetzelfde onderzoek blijkt dat meer dan de helft van de kinderen en jongeren in Zoetermeer niet dagelijks groente en/of fruit eet. Ook voldoet 34 procent van Zoetermeesters tussen de 19 en 64 jaar in Zoetermeer niet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (tenminste vijf dagen per week 30 minuten matig intensieve lichaamsbeweging).

Voor kinderen, jongeren en mensen met overgewicht is het gewenste aantal minuten bewegen per dag zelfs 60. De ChristenUnie-SGP wil dat het gemeentebestuur de gemeente meer inzet op buurtsportcoaches en beweegmaatjes in Zoetermeer en meer aandacht besteedt aan voorlichting. Hierbij kan ingespeeld worden op landelijke initiatieven en

campagnes, zoals beweegmaatje.nl, de 2x2 campagne (elke dag 2 ons groente en 2 stuks fruit) en 30minutenbewegen campagne. Buurtsportcoaches zorgen dat zoveel mogelijk mensen in hun eigen buurt kunnen sporten. Daarnaast stimuleert het gemeentebestuur scholen in Zoetermeer om kantines gezonder in te richten.

4.9 Zomerschool

Het gemeentebestuur stimuleert het opzetten van zomerscholen in Zoetermeer. Hierbij zijn verschillende varianten mogelijk. Zo kan hiermee leerlingen een laatste kans worden geboden om toch nog over te gaan. Of leerlingen met taal- en rekenachterstanden kunnen via een zomerschool worden geholpen. Ook is het mogelijk in de zomer (avond)opleidingen aan te bieden waarbij (werkende) inwoners bepaalde competenties verder kunnen ontwikkelen of zich inhoudelijk kunnen verdiepen, bijvoorbeeld op ICT-gebied of op het gebied van techniek.

4.10 Brede School

De ChristenUnie-SGP vindt dat de Brede School een goed instrument kan zijn voor het bestrijden van achterstanden en het bevorderen van sociale vaardigheden. Brede scholen brengen buitenschoolse ontwikkelkansen en aandacht voor achterstanden. De betrokkenheid bij de wijk en de aandacht voor sport en beweging wordt vergroot. Aan de andere kant moeten scholen zich kunnen concentreren op hun primaire taak: het onderwijs. Het gezinsleven gaat daarnaast boven voor- en naschoolse kinderopvang. Opvoeding is primair een taak van ouders en die kan niet worden uitbesteed. Kinderopvang moet een vrije keuze blijven. Per Brede School wordt gekeken of het initiatief gesteund kan worden.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *jeugd en onderwijs* in Zoetermeer.

- Integrale zorg voor kinderen en jongeren met meervoudige problematiek;
- Een sturende en coördinerende rol en voortvarende aanpak van het gemeentebestuur bij de bestrijding van onderwijsachterstanden;
- Intensieve begeleiding van kinderen met leer- en ontwikkelingsachterstanden (voor- en vroegschoolse educatie en schakelklas);
- Bij de vormgeving van de gedecentraliseerde jeugdzorg ruimte bieden voor identiteitsgebonden zorg.
- Opleidingen die meer gericht zijn op de behoeften van het bedrijfsleven;
- Ontmoediging van roken en alcoholgebruik in sportkantines;
- Onderzoek naar hoe alcoholgebruik in sportkantines kan worden teruggedrongen;
- Intensivering van het Vroeg Op Stap-beleid, waarbij jongeren gestimuleerd worden om vroeger te gaan stappen;
- Krachtig ontmoedigingsbeleid van alcoholgebruik door jongeren en een stevige aanpak van alcoholmisbruik;
- Alcohol- en drugsvrije schoolfeesten;
- Extra handhavingcapaciteit;
- Aanwezigheid van coffeeshops tegengaan;
- Streng optreden bij drugsoverlast;
- Opvolging en handhaving van verscherpte landelijke regels rondom alcohol en drugs;
- Extra capaciteit voor handhaving regels en wetten rondom alcohol en drugs;
- Geen legale wietteelt door de gemeente;
- Onder geen beding een tweede coffeeshop in Zoetermeer;
- Hard optreden gemeentebestuur tegen illegale hennepkwekerijen;
- Meer preventielessen op scholen en verplichte voorlichting voor ouders en kinderen over de gevaren van alcohol- en drugsgebruik en het aangaan van schulden;
- Meer voorlichting om voldoende beweging en gezond eten te stimuleren;
- Inzet van buurtsportcoaches om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen in hun eigen buurt kunnen sporten;

- Meer buurtsportcoaches inzetten in buurten in Zoetermeer in de strijd tegen overgewicht onder jongeren;
- Scholen stimuleren om in kantines alleen nog gezond voedsel aan te bieden.
- Stimulering van het opzetten van zomerscholen;
- Betere begeleiding bij de studie- en beroepskeuze in het voortgezet onderwijs;
- Intensievere regionale samenwerking om de uitval te verminderen.

5. KUNST, CULTUUR EN BIBLIOTHEEK

5.1 Cultuur

In kunst en cultuur is de identiteit van een samenleving terug te zien. Kunst en cultuur is van en voor de samenleving. Cultuur is belangrijk bij het vasthouden en bevorderen van gemeenschapszin en onderlinge betrokkenheid in de samenleving. Het manifesteert zich op tal van manieren in onze samenleving. Zo zijn bijvoorbeeld kunst, musea, muziek en toneel niet meer weg te denken. De ChristenUnie-SGP hecht grote waarde aan de beleving van de cultuur. Het stimuleren van (sociaal-)culturele activiteiten en structuren kan hieraan bijdragen. Primair dienen culturele activiteiten voort te komen uit particulier initiatief, maar het gemeentebestuur vervult hierbij een stimulerende en ondersteunende rol.

5.2 Financiering

Zoetermeer heeft behoefte aan een sterke culturele sector, ook in economische slechte tijden. Een culturele sector die meer eigen inkomsten binnenhaalt en de band met het publiek versterkt. De ChristenUnie-SGP vindt dat de rol van het gemeentebestuur zich voornamelijk beperkt tot aanjager van cultureel ondernemerschap. Culturele instellingen moeten vooral goed met elkaar samenwerken. Op die manier kunnen zij elkaar versterken. Uitgangspunt bij subsidieverstrekking moet zijn dat deze door het gemeentebestuur alleen verstrekt worden aan instellingen die in belangrijke mate ook eigen inkomsten genereren, zoals bijvoorbeeld door kaartverkoop.

Instellingen mogen niet alleen afhankelijk zijn van financiële steun van de gemeente. Verondersteld wordt dat instellingen zelf voor een groot deel de financiering van evenementen en activiteiten verzorgen en fondsen werven. Zij kunnen hiervoor bijvoorbeeld een aanvraag indienen bij fondsen. Geld binnenhalen kan ook via de inzet van particulier geld (crowdfunding). Dat geeft culturele instellingen meer bestaansrecht, verhoogt de kwaliteit en creativiteit, houdt hen scherp en dwingt hen na te denken over hun publiek en vraaggericht te werken.

Alleen in uitzonderlijke gevallen kan het gemeentebestuur overwegen directe subsidie verstrekken, zoals bij veelbelovende amateurverenigingen of bijzonder aanbod, waar de 'markt' weinig in voorziet. Het gemeentebestuur moet in de komende jaren subsidies voor een langere termijn dan één jaar toekennen aan culturele instellingen, zodat zij ook in staat zijn over een langere termijn activiteiten te ontplooiën. De instellingen kunnen via tussentijdse voortgangsrapportages rapporteren over de bestedingen. Financieringsvormen zoals garantieregelingen of leningen, die na aflossing opnieuw aan anderen kunnen worden verstrekt, kunnen startende getalenteerde kunstenaars helpen hun beroepspraktijk op te bouwen.

5.3 Monumenten en erfgoed

Beeldbepalende bouwwerken, monumenten en de inrichting van het (cultuur)landschap geven karakter aan een gemeente en het landelijk gebied. Het gemeentebestuur is beschermer van ons materiële en immateriële erfgoed. Bijzondere gebouwen, voorwerpen en verhalen tonen de geschiedenis van Zoetermeer en verdienen bescherming. Erfgoed

moet goed onderhouden worden, waarbij sterk moet worden ingezet op herbestemming. Het gemeentebestuur moet ook de eigen monumenten goed onderhouden. De activiteiten van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer (HGOS) zijn zeer waardevol. Beeldbepalende kerkgebouwen verdienen meer aandacht in het erfgoedbeleid. De ChristenUnie-SGP vindt het belangrijk dat geschiedenis aandacht krijgt, bijvoorbeeld via educatie, en wil de cultuurhistorische waarden bewaren voor de toekomst.

5.4 Cultureel ondernemerschap

Van culturele instellingen in Zoetermeer wordt verwacht dat zij meer met elkaar samenwerken. Zij moeten bruggen slaan naar de samenleving. Het is belangrijk dat het gemeentebestuur het cultureel ondernemerschap in Zoetermeer bevordert. Dit kan door alle betrokken partijen, zoals de cultuursector, het bedrijfsleven, toerisme en recreatie, maatschappelijke organisaties en inwoners bij elkaar te brengen en methoden en ervaringen uit te wisselen. Zo kan een win-win situatie ontstaan. De ChristenUnie-SGP wil een cultuurmakelaar aanstellen die het aanbod en samenhang van kunst en cultuur in Zoetermeer kan bevorderen.

5.5 Kunst

Beeldende kunst kan worden tentoongesteld in openbare ruimte, zolang die niet aanstootgevend is voor bevolkingsgroepen. Het is goed als burgers inspraak hebben bij de selectie. Het gemeentebestuur doet er goed aan te stimuleren dat eigenaren van leegstaande gebouwen hun ruimte verhuren als tijdelijke atelierruimte.

5.6 Kunst- en cultuureducatie

Kunst- en cultuureducatie op scholen is belangrijk, omdat het bijdraagt aan de ontwikkeling van talenten. Zo heeft het een belangrijke rol bij kennis- en waardenoverdracht. Maar scholen bepalen zelf hoe zij daar invulling aan geven. Kinderen moeten in de openbare ruimte beschermd worden tegen beelden die schadelijk kunnen zijn voor hun ontwikkeling. In dat kader is de ChristenUnie-SGP kritisch ten opzichte van het zogenaamde Thrillerfestival en de aandacht voor Halloween in Zoetermeer, omdat dit de deur openzet voor duistere machten en geesten. Zulke schadelijke zaken lenen zich niet voor feesten.

5.7 Cultuurhistorie

Naast cultuurbeleving is ook waardering van de cultuurhistorie erg belangrijk. Daarom is het goed om het onderzoek van de Zoetermeerse geschiedenis door archeologie breder op te pakken. Het Historisch genootschap Oud Soetermeer zou in de gelegenheid moeten worden gesteld om dit onderzoek uit te voeren.

5.8 Evenementen

Evenementen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de levendigheid van de gemeente. De ChristenUnie-SGP staat open voor gezellige activiteiten die de sociale cohesie bevorderen. Wel zijn duidelijke spelregels nodig, onder andere om overlast voor omwonenden te voorkomen. Bij concerten in de binnenstad moet nauw toezicht zijn op geluidsniveaus. Bij het niet naleven van afspraken over geluidsniveaus mogen de politie en het gemeentebestuur ingrijpen.

5.9 Bibliotheek

De openbare bibliotheek is belangrijk om de leescultuur onder jong en oud te bevorderen en draagt bovendien bij aan integratie, ontmoeting, het maatschappelijk debat en opvoeding. Zo kan de bibliotheek een rol spelen in de bestrijding van laaggeletterdheid en analfabetisme. Het gemeentebestuur moet aan de laagdrempeligheid van deze belangrijke voorziening

bijdragen door geen grote bezuinigingen door te voeren. De bibliotheek moet een vaste samenwerkingspartner zijn van (brede) scholen, opleidingsinstituten en welzijnsorganisaties. Daarnaast is voor de ChristenUnie-SGP de relatie tussen school en bibliotheek van wezenlijk belang. De bibliotheek kan voor leerlingen een belangrijke plaats of gids zijn bij het zoeken en selecteren van goede informatie en bronnen. De ChristenUnie-SGP realiseert zich dat media-educatie voor jongeren cruciaal is. Door nieuwe voorzieningen als e-readers en dergelijke kan de vloeroppervlakte van de bibliotheek wel aanzienlijk verkleind worden.

5.10 Stadsforum

Het Stadsforum zou gerealiseerd worden als een rond gebouw aan de Culturele As rondom de Dobbe. Jaren geleden is daar al budget voor gereserveerd. In dit gebouw zou het Stadsmuseum en de bibliotheek gevestigd worden. De ChristenUnie-SGP vindt het niet verantwoord om in tijden van economische crisis en bezuinigingen voor miljoenen euro's een Stadsforum te realiseren en stelt de realisatie tot nader order uit.

5.11 Buitenreclame

Het gemeentebestuur neemt bij de aanbesteding van buitenreclamecontracten randvoorwaarden op om aanstootgevende uitingen in Zoetermeer te voorkomen.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van kunst, cultuur en bibliotheek in Zoetermeer.

- Beter samenwerking tussen cultuurverenigingen om een win-win situatie te creëren;
- Voorkomen dat culturele instellingen afhankelijk worden van subsidie van de gemeente;
- Goed onderhoud van het erfgoed, met name kerkgebouwen;
- Stimulering cultureel ondernemerschap door gemeentebestuur;
- Cultuurmakelaar aanstellen die het aanbod en samenhang van kunst en cultuur in Zoetermeer kan bevorderen;
- Mogelijkheid voor scholen om eigen invulling te geven aan kunst- en cultuureducatie;
- Breder onderzoek naar lokale geschiedenis;
- Beter toezicht op de geluidsniveaus bij concerten in de binnenstad;
- Geen realisatie van het Stadsforum in tijden van economische crisis en bezuinigingen. We zetten de ontwikkelingen voorlopig on-hold;
- Geen aanstootgevende reclame-uitingen.

6. SPORT EN BEWEGEN

6.1 Recreatieve sport

Sport en bewegen levert een belangrijke bijdrage aan de vorming en gezondheid van de jeugd, aan de volksgezondheid in z'n algemeenheid en aan sociale verbanden. Veel Zoetermeesters zijn bij sport en sportverenigingen actief en ook ouders tonen vaak grote betrokkenheid. En sporten is een praktische manier om respectvol met elkaar om te leren gaan.

De ChristenUnie-SGP wil de positieve aspecten van sport ondersteunen door als gemeente goede faciliteiten en accommodaties te bieden. Ouderen en gehandicapten verdienen extra aandacht; niet alleen in het mogelijk maken van sport en beweging, maar ook in het bevorderen van sociale contacten. Dit betekent dat het gemeentebestuur actief moet investeren in sporten en bewegen. Het gaat erom om sport voor iedereen toegankelijk te maken. Zo zal het gemeentebestuur de mogelijkheid moeten bieden dat alle kinderen het zwemdiploma A behalen. Dit kan eventueel door gebruik te maken van de Zoetermeerpas

gecombineerd met een sportcheque. Het spreekt vanzelf dat ook volwassenen hier gebruik van kunnen maken bij het (leren) zwemmen.

De focus van het gemeentebestuur moet liggen op de breedtesport en niet op topsport. Topsport ondersteunt het gemeentebestuur niet met financiën, maar wel op andere manieren aangezien topsport een goede stimulans is voor jongeren om te gaan of te blijven sporten. Breedtesport heeft topsport nodig en andersom.

6.2 Leisurebeleid

Het gemeentebestuur profileert Zoetermeer als leisurestad. Zoetermeer staat bekend om de zogenaamde 'Big Five' sportieve attracties. De ChristenUnie-SGP is voorstander om het leisure-imago verder te ontwikkelen en te versterken. Het gemeentebestuur werkt proactief aan nieuwe leisure-initiatieven die een meerwaarde hebben voor de stad en extra toerisme trekken. Belangrijk uitgangspunt is dat de leisure-attracties ook toegankelijk zijn en blijven voor de Zoetermeerse inwoner.

6.3 Sportaccommodaties

Het gemeentebestuur moet goed in beeld hebben wat de behoeften zijn aan voorzieningen op het gebied van sport en daar een (financiële) meerjarenplanning op maken. Accommodaties zijn kostbaar en het is van belang dat verenigingen in redelijkheid bijdragen aan exploitatie en onderhoud. In het sportaccommodatiebeleid van het gemeentebestuur wordt getracht op een passende, eerlijke en financieel gedegen manier alle verenigingen te bedienen. Voorwaarde is dat gebouwen zoveel mogelijk multifunctioneel benut worden, door scholen en door verenigingen. De ChristenUnie-SGP wil het gemeentebestuur stimuleren om exploitatielasten van sportaccommodaties naar beneden te brengen door een besparing op de energielasten. Verduurzamen van gebouwen is het devies. Bij nieuwe aanbestedingen willen wij dit nadrukkelijk betrekken in de bouwplannen en bij groot onderhoud hiervoor advies inwinnen. Dit stimuleert tevens de werkgelegenheid.

6.4 Financiering

Ook bij sport en bewegen moet als uitgangspunt gelden dat ouders en kinderen hun sportactiviteiten zelf moeten bekostigen en dat de gemeente bijspringt als gezinnen de kosten niet kunnen opbrengen. In dit verband zou de gemeente, zoals reeds gebeurt (bijvoorbeeld door stichtingen als Leergeld), ook actief op zoek moeten gaan naar bedrijven en organisaties die als sponsor willen optreden.

6.5 Buitensport

Er moet aandacht blijven voor de recreatieve buitensport zoals wandelen, hardlopen, fietsen en skeeleren. De aanleg van goede wandel- en fietspaden hoort daarbij zeker tot het takenpakket van het gemeentebestuur. Ook moet het gemeentebestuur ervoor zorgen dat er in Zoetermeer een openluchtzwembad behouden blijft.

6.6 Sportvrijwilligers

Sport en bewegen staat of valt met de beschikbaarheid van vrijwilligers die bestuurs- en organisatorische taken op zich nemen bij Zoetermeerse verenigingen. Net zoals de mantelzorger in de zorg moet het gemeentebestuur alles in het werk stellen om in inzet van sportvrijwilligers te faciliteren.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *sport en bewegen* in Zoetermeer:

- Extra aandacht voor ouderen en gehandicapten in het sportbeleid van de gemeente;
- Stimulering van zwemvaardigheid voor alle inwoners;
- Behoud van schoolzwemmen voor het speciaal onderwijs;

- Behoud van openluchtwembad;
- Focus op breedtesport in plaats van topsport;
- Verduurzaming van de sportaccommodaties;
- Multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties;
- Stimulering en facilitering van vrijwilligers bij het sporten;
- Ondersteuning vanuit de gemeente als ouders de kosten van sportactiviteiten van kinderen niet kunnen opbrengen.

7. VEILIGHEID

Veiligheid is een basisbehoefte van mensen. Het gemeentebestuur draagt hiervoor een grote verantwoordelijkheid. Onveilige situaties moeten voorkomen worden. Inwoners en bedrijven die de veiligheid in gevaar brengen, moeten worden aangepakt. Maar inwoners, bedrijven en instellingen staan daarbij niet aan de zijlijn. Samen werken we aan een veilige en leefbare Zoetermeerse samenleving, waarin goed gedrag en verantwoordelijkheidsbesef normaal zijn.

Preventie is een kwestie van investeren in relaties. Dat betekent voorlichten, bruggen slaan, conflicten in een vroeg stadium identificeren en uitpraten. Ook bemiddeling is daar onderdeel van in conflicten tussen inwoners onderling en bij conflicten tussen bewoners en overheid. Maatschappelijke organisaties pakken hierin ook hun rol. Politie, justitie, welzijnswerk, jeugdzorg, woningcorporaties zijn partners in veiligheid. Voor de ChristenUnie-SGP is een gezamenlijke benadering de succesfactor voor het welslagen van het veiligheidsbeleid.

7.1 Overlast, vernieling en criminaliteit

De ChristenUnie-SGP blijft zich sterk maken voor meer blauw op straat in Zoetermeer. Alleen dan kan krachtig worden opgetreden tegen geweld, overlast, vandalisme en criminaliteit. Het gemeentebestuur voert hierbij een zero tolerance-beleid. Iedereen is zelf verantwoordelijk voor zijn of haar eigen (wan)gedrag. Kosten die hieruit voortvloeien, bijvoorbeeld bij vandalisme, worden verhaald op de daders.

Ouders moeten worden aangesproken op het gedrag van hun kinderen. Dat begint bij de basis: zij hebben de taak voor morele vorming van hun kinderen. Ook buiten het gezin kan de veiligheid in Zoetermeer worden vergroot. Inwoners kunnen vaak zelf ook een bijdrage leveren aan het bevorderen van de veiligheid en leefbaarheid in de eigen straat, wijk en stad. De ChristenUnie-SGP vindt het daarom van groot belang dat burgers en bedrijven actief worden betrokken bij het politiewerk. Zo wordt het gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de omgeving gestimuleerd. Wijk en Agent Samen is hiervan een uitstekend voorbeeld. In de wijken is de politie zichtbaar aanwezig. Zichtbare aanwezigheid van agenten is één van de factoren die criminaliteit kunnen verminderen. Bij aanhoudende overlast wordt een stadsmarshall ingezet.

7.2 Veiligheid van winkels en bedrijven

Bedrijvigheid is van groot belang voor de economie van Zoetermeer. Maar ook winkels en bedrijven in Zoetermeer hebben te maken met overlast, vernielingen en brandstichting. Samen met het gemeentebestuur worden afspraken gemaakt over het tegengaan van deze ergerlijke en kostbare problemen.

Veiligheid speelt ook op een ander vlak, het gebied van ruimtelijke ordening. Het gemeentebestuur moet zich goed bewust zijn van risico's die bepaalde bedrijven met zich meebrengen. Denk daarbij bijvoorbeeld aan industriële bedrijven, (LPG)tankstations, busremise met aardgasbussen, vuurwerkopslag en chemische opslag in Zoetermeer.

Ondernemers zijn zelf verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen tegen cybercriminaliteit.

7.3 Veilige bedrijventerreinen

Ondernemers in Zoetermeer hebben recht op een veilige werkomgeving. Het is van groot belang dat de Zoetermeerse bedrijventerreinen worden gecertificeerd met het Keurmerk Veilig Ondernemen voor Bedrijventerreinen (KVO-B). Want een onveilige omgeving zorgt voor veel schade en overlast en kan het ondernemen behoorlijk in de weg zitten. Het is hard nodig dat het gemeentebestuur samen met de ondernemers, politie, brandweer en andere partijen afspraken maakt om overlast, criminaliteit en onderhoud en beheer op het bedrijventerrein aan te pakken. Een optie daarbij is cameratoezicht vanuit een regionale toezichtruimte. Ook goede verlichting van panden en wegen werkt preventief. Alle inzet moet gericht zijn op een jaarlijkse daling van schade en overlast.

7.4 Veilige winkelgebieden

Er zijn inmiddels een aantal winkelgebieden in Zoetermeer gecertificeerd met het Keurmerk Veilig Ondernemen voor Winkelgebieden (KVO-W). De gemeente zet zich ervoor in om alle winkelgebieden in Zoetermeer met dit keurmerk te certificeren. Dit draagt bij aan een verbetering van het imago van Zoetermeer als winkelstad en zorgt voor minder criminaliteit en een hoger veiligheidsgevoel van ondernemers, medewerkers en klanten.

7.5 Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in de stad moet gewaarborgd blijven. Locaties waar verkeersonveilige situaties ontstaan, bijvoorbeeld door gebrekkig onderhoud, moeten met spoed worden aangepakt. De ChristenUnie-SGP hecht groot belang aan veilige voet- en fietspaden. Er zijn diverse gevaarlijke kruispunten in Zoetermeer. Hier gebeuren nog te vaak ongelukken met fietsers. Meer en meer ouders brengen hun kinderen niet met de fiets maar met de auto naar school vanwege het gevoel van onveiligheid. Dit terwijl de meeste kinderen in de directe omgeving van hun school wonen. Hierdoor leren kinderen niet voldoende om zich zelfstandig in het verkeer te kunnen bewegen. Het gemeentebestuur moet ouders meer stimuleren kinderen lopend of fietsend naar school te laten gaan.

Een groeiend aantal leerlingen op middelbare scholen in de stad kan niet goed fietsen. De gemeente neemt daarom het theoretisch verkeersexamen en het praktijkexamen op in het basispakket van fietsveiligheidsmaatregelen.

Het aantal fietsendiefstallen in Zoetermeer neemt al jaren toe, van 521 diefstallen in 2010 naar 607 diefstallen in 2012 (bron: AD, 22-02-2013). Daar moet mee afgerekend worden. Het gemeentebestuur moet het aantal bewaakte fietsenstallingen vergroten in Zoetermeer.

7.6 Brandweezorg en hulpverlening

De hulpdiensten, brandweer en ambulancezorg, zijn voldoende toegerust om hun taken in Zoetermeer goed te kunnen vervullen. De brandweer investeert, naast de reguliere brandbestrijding, ook in preventieve taken. De ChristenUnie-SGP is blij met de brandweervrijwilliger. De brandweerorganisatie is inmiddels geregionaliseerd. De belangen van de vrijwilliger moeten ook in de nieuwe opzet goed in de gaten worden gehouden.

7.7 Geweld tegen hulpverleners

Geweld tegen politie, brandweer, openbaar vervoer- en ambulancepersoneel lijkt onderdeel te zijn van de nieuwe ethiek in Nederland. Ook in Zoetermeer zien we een toename. De ChristenUnie-SGP vindt dit onacceptabel. Krachtig optreden van politie en justitie moet hier een halt aan toeroepen. Voor jong en oud moet duidelijk zijn dat zinloos geweld, overlast en

criminaliteit streng en zichtbaar worden bestraft. Misdaad mag niet lonen. Het gemeentebestuur moet afspraken maken met politie en Openbaar Ministerie om agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak tegen te gaan.

7.8 Crises- en rampenbestrijding

Bij crises en rampen komt steeds meer aandacht voor psychosociale hulpverlening, geestelijke verzorging en collectieve rouwverwerking. Ook kerken kunnen hier een belangrijke rol in spelen. De gemeente maakt namens de Veiligheidsregio afspraken met kerken in Zoetermeer over hun rol bij nazorg en collectieve rouwverwerking na crises en rampen.

7.9 Vuurwerk

De ChristenUnie-SGP kiest ervoor om het verbod op de illegale verkoop van vuurwerk streng te handhaven en overlast gevende jongeren hard aan te pakken. De verkoop van vuurwerk moet worden beperkt. Het gemeentebestuur moet tijdens de jaarwisseling op één of meerdere centrale locaties in Zoetermeer een mooi vuurwerkfeest organiseren. Het is hierbij belangrijk om de inwoners te verleiden deze centrale locatie(s) te bezoeken om op die manier de overlast in andere delen van Zoetermeer zoveel mogelijk te beperken.

7.10 Racisme, extremisme, radicalisme en antisemitisme

Vrijheid van meningsuiting mag niet resulteren in het kwetsen of schofferen van mensen. Uitingen als racisme, antisemitisme en ontkenning van volkerenmoord worden stevig aangepakt. Voorkomen moet worden dat organisaties in Zoetermeer zich laten financieren door extremistische en radicale groeperingen uit het buitenland, die mede gericht zijn op het omverwerpen van de Nederlandse rechtsorde. Bij verdenking van dergelijke verbanden worden eventuele gemeentelijke subsidies aan deze organisaties stopgezet en wordt het Openbaar Ministerie ingeschakeld.

7.11 Cameratoezicht

Cameratoezicht in de openbare ruimte kan toegepast worden wanneer dit als aanvullend instrument bijdraagt aan het terugdringen van overlast, vernielingen en criminaliteit. De ChristenUnie-SGP is voorstander van het gebruik van cameratoezicht bij openbare gebouwen, scholen en voorzieningen van de gemeente ter bestrijding van vernielingen aan gemeentelijke eigendommen. Het gemeentebestuur faciliteert het toepassen van cameratoezicht door bedrijven op bedrijventerreinen.

7.12 Meldpunt

Het is belangrijk dat het gemeentebestuur, samen met politie, een meldpunt inricht waar ondernemers in Zoetermeer (zo nodig anoniem) onregelmatigheden kunnen melden. Wanneer ondernemers vermoedens van drugshandel, witwassen, illegale verhuur, inbraak- of overvalplannen kunnen melden, kunnen deze foute praktijken eerder worden opgerold of voorkomen.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *veiligheid in Zoetermeer*:

- Zichtbare aanwezigheid van agenten in de wijken om criminaliteit te verminderen;
- Betere samenwerking tussen het gemeentebestuur, ondernemers, politie, brandweer en eventuele andere partijen om afspraken te maken om overlast, criminaliteit en onderhoud en beheer op het bedrijventerrein aan te pakken;
- Certificering van alle bedrijventerreinen met het Keurmerk Veilig Ondernemen voor Bedrijventerreinen (KVO-B)

- Certificering van alle winkelgebieden met het Keurmerk Veilig Ondernemen voor Winkelgebieden (KVO-W);
- Opname van theoretisch verkeersexamen en het praktijkexamen door de gemeente in het basispakket van fietsveiligheidsmaatregelen;
- Vergroting van het aantal bewaakte fietsenstallingen;
- Betere afspraken tussen het gemeentebestuur en politie en Openbaar Ministerie om agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak tegen te gaan;
- Samenwerking tussen het gemeentebestuur en kerken bij crisis- en rampenbestrijding;
- Voortzetting van de alcoholverboden en de toevoeging van een blowverbod voor probleemgebieden, winkelgebieden en speelpleinen;
- Illegale verkoop van vuurwerk streng handhaven en overlast gevende jongeren hard aanpakken;
- Beperking van verkoop van vuurwerk;
- Organisatie van één of meerdere vuurwerkfeesten op centrale locaties om op die manier de overlast in andere delen van Zoetermeer zoveel mogelijk te beperken;
- Strenge bestraffing van uitingen van antisemitisme;
- Voorkomen dat organisaties zich laten financieren door extremistische en radicale groeperingen uit het buitenland, die mede gericht zijn op het omverwerpen van de Nederlandse rechtsorde;
- Cameratoezicht bij scholen en openbare voorzieningen om vandalisme tegen te gaan;
- Meldpunt waar ondernemers (desgewenst anoniem) onregelmatigheden kunnen melden;
- Vermindering van het aantal gokgelegenheden, bordelen, sex-, coffee- en growshops, wietplantages en drankketen;
- Zero tolerance en de inzet van een Stadsmarshall bij aanhoudende overlast;
- Ondersteuning en stimulering van particuliere initiatieven voor veilige en leefbare wijken. Ook ondersteuning van vrijwilligers en inzet van Jongeren Interventie Teams past hierbij;
- Dat ouders van overlast gevende / criminele jongeren worden aangesproken op en mede verantwoordelijk zijn voor het gedrag van hun kinderen.

8. DIENSTVERLENING EN BESTUUR

8.1 Het huis op orde

Het gemeentebestuur draagt er zorg voor dat het financiële huishoudboekje op orde is. Als goed rentmeester gaat het gemeentebestuur sober en doelmatig met de publieke middelen om.

8.2 Dienstverlening

Het gemeentebestuur moet inzetten op laagdrempelige dienstverlening richting inwoners en bedrijven in Zoetermeer. De ChristenUnie-SGP gaat voor een benaderbaar gemeentebestuur, zowel met nieuwe (digitale) communicatiemiddelen, als in persoonlijk contact aan de balie. Het gemeentebestuur neemt de burger en bedrijven serieus. Daarom worden burgerinitiatieven aangemoedigd. Er moet gezocht worden naar mogelijkheden om burgers en bedrijven sneller van antwoord of een beslissing te voorzien. Het gemeentebestuur zorgt voor ruime en flexibele openingstijden van het Publieksplein en de wijkposten, zodat inwoners ook buiten kantooruren bij de gemeente terecht kunnen. Door samen te werken met andere partijen, zoals het UWV, kan de dienstverlening aan werkgevers in Zoetermeer en omgeving worden verbeterd. UWV en gemeentebestuur kunnen op de regionale arbeidsmarkt vraag en aanbod beter bij elkaar brengen. Eén samenhangend aanbod richting werkgevers verhoogt de effectiviteit, voorkomt dubbel werk en scheidt duidelijkheid.

8.3 Afschaffen overbodige regels

Het gemeentebestuur moet met volle kracht inzetten op het afschaffen van onnodige regels. De ChristenUnie-SGP wil dat het gemeentebestuur dit onderwerp op regelmatige basis bespreekt met de commissie Dienstverlening van ondernemersvereniging RVOZ en de winkeliersverenigingen van het Stadshart en de Dorpsstraat. Ook moet er een meldingsformulier voor ingewikkelde en overbodige regels komen op de gemeentelijke website. Hiermee kunnen lokale ondernemers melding maken van ingewikkelde, tegenstrijdige en overbodige regels waar zij tegenaan lopen. Het gemeentebestuur rapporteert jaarlijks over de verwerkte meldingen. De regeldruk voor ondernemers en inwoners in Zoetermeer moet daarmee tot een minimum worden beperkt.

8.4 Personeelsbeleid

Het gemeentebestuur moet bezuinigen op de inhuur van externen. Inhuurkosten mogen niet hoger zijn dan 10 procent van het personeelsbudget. Om boventallige medewerkers aan het werk te houden, moet overwogen worden deze medewerkers ook uit te wisselen met omliggende gemeenten, zoals met Pijnacker-Nootdorp. Mogelijk kunnen zij in een buurgemeente wel een concrete functie vervullen en blijft de kennis behouden, terwijl deze medewerkers zich blijven ontwikkelen.

Om meer flexibiliteit te creëren zou het gemeentebestuur meer met tijdelijke contracten moeten werken. Knelpunt is dat het gemeentebestuur niet in staat is om financiële besparingen te realiseren bij reorganisaties in tijden van bezuinigingen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat het gemeentebestuur zich bij een reorganisatie moet inspannen om ontslag te voorkomen en de ambtenaar te herplaatsen. Alleen ambtenaren die met pensioen gaan verlaten de organisatie en scheppen ruimte voor verse krachten. Hierdoor stukt de instroom van jonge medewerkers, waardoor de gemeentelijke organisatie vergrijsd.

Met het oog op de toekomst is dat een zorgelijke ontwikkeling. Het gemeentebestuur moet blijven investeren in de mobiliteit en flexibiliteit van de huidige medewerkers door cursussen, omscholing, bijscholing en uitwisseling met omliggende gemeenten. Met andere gemeenten kan Zoetermeer een pilot opstarten met flexibel inzetbare ambtenaren die tussen gemeenten uitgewisseld kunnen worden.

8.5 Waterschappen

Het gemeentebestuur moet onderzoeken of er besparingsmogelijkheden zijn te realiseren door intensiever samen te werken met de waterschappen die actief zijn in Zoetermeer.

8.6 Gemeentelijke belastingen

Belangrijke gemeentelijke belastingen in Zoetermeer zijn de onroerendezaakbelasting (OZB) en hondenbelasting. Naast de belastingen zijn er ook heffingen, zoals rechten, tarieven en leges voor paspoort en rijbewijs, omgevingsvergunning en voor een standplaats op marktterreinen. Het gemeentebestuur laat de tarieven van deze belastingen alleen meestijgen met de inflatie. Voor heffingen vraagt het gemeentebestuur alleen een kostendekkende vergoeding.

8.7 Cybercrime

De gemeente loopt het gevaar om slachtoffer te worden van cybercriminaliteit. Computervirussen kunnen zo hun verwoestende werking doen. Ook identiteitsdiefstal en diefstal van vertrouwelijke of persoonlijke gegevens kunnen het gevolg zijn. Ook kan de digitale dienstverlening van de gemeente van buitenaf worden platgelegd door cyberaanvallen. Dit kan leiden tot ontregeling van de organisatie en imagoschade. Intern kan misbruik gemaakt worden van gegevens door ambtenaren. Het is belangrijk dat de

gemeente nadenkt over risico's en maatregelen om zich te wapenen tegen cyberaanvallen en cybercriminaliteit. Mogelijk kan dit op regionaal niveau worden opgepakt.

8.8 Bestuurscultuur

Het vertrouwen in de gemeente staat in de praktijk vaak onder druk. Dat heeft veel te maken met hoe het college, ambtenaren en gemeenteraadsleden handelen en optreden. Het optreden van het gemeentebestuur rondom het Sterigenics-schandaal heeft het vertrouwen van de bevolking in het gemeentebestuur geen goed gedaan. In 2011 is een nulmeting uitgevoerd naar de bestuurscultuur in Zoetermeer. Het is belangrijk om de bestuurscultuur regelmatig te peilen om te kunnen beoordelen of er verbeteringen gerealiseerd worden. Het gemeentebestuur moet blijven inzetten op intervisie en een sterke interne controle. Daarnaast moet het gemeentebestuur het participatiebeleid hoog in het vaandel hebben staan. De burgers moeten erbij betrokken worden. Zo nodig wordt extern advies gevraagd.

8.9 Uitbesteding taken

Wanneer diensten die nu door de gemeente geleverd worden, door bedrijven efficiënter kunnen worden uitgevoerd, is het beter deze uit te besteden. Op deze manier wordt de ambtelijke organisatie compacter en flexibeler en kan zij zich richten op haar kerntaken. Ondersteunende functies in de bedrijfsvoering zoals ICT, inkoop en personeelszaken kunnen samen met andere gemeenten in de regio worden ondergebracht in een zogenaamd shared service center.

8.10 Beraad van Kerken

Het gemeentebestuur blijft in overleg met de kerken in Zoetermeer via het Beraad van Kerken en investeert in contacten en samenwerking met kerken.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *dienstverlening en bestuur in Zoetermeer*:

- Een gemeentebestuur dat als goed rentmeester sober en doelmatig met de publieke middelen omgaat;
- Inzet op laagdrempelige dienstverlening door gemeente aan burgers;
- Inzet op digitale dienstverlening en bevordering van digitale correspondentie, waarbij dit geen drempel mag zijn voor bijvoorbeeld ouderen;
- Ruime en flexibele openingstijden Publieksbalie en wijkposten, ook buiten kantooruren;
- Snelle en correcte klachtenafhandeling, waarbij de indiener altijd inhoudelijke reactie krijgt;
- Bereikbare locaties voor wijkposten met praktische openingstijden en snelle en kundige dienstverlening;
- Verdere verlaging regeldruk door afschaffing onnodige regels voor het bedrijfsleven;
- Dat het gemeentebestuur op regelmatige basis het afschaffen van onnodige regels bespreekt met ondernemersvereniging RVOZ en de winkeliersverenigingen van het Stadshart en de Dorpsstraat;
- Een meldingsformulier op de gemeentelijke website waar ondernemers ingewikkelde, tegenstrijdige en overbodige regels kunnen melden, waarbij de gemeente jaarlijks rapporteert over de verwerkte meldingen;
- Beperking van de inhuurkosten gemeentelijke organisatie tot maximaal 10% van het personeelsbudget;
- Uitwisseling boventallige medewerkers gemeentelijke organisatie met omliggende gemeenten;
- Extra investeringen in de mobiliteit en flexibiliteit van de huidige medewerkers gemeentelijke organisatie door cursussen, omscholing, bijscholing en uitwisseling met omliggende gemeenten;
- Pilot met omliggende gemeenten om flexibel inzetbare ambtenaren uit te wisselen tussen de verschillende gemeenten;

- Onderzoek door het gemeentebestuur of er besparingsmogelijkheden zijn te realiseren door intensiever samen te werken met de waterschappen die actief zijn in Zoetermeer;
- Tarieven onroerendezaakbelasting (ozb) niet meer laten stijgen dan de inflatie;
- Meer maatregelen gemeente om cybercrime ten aanzien van gemeentelijke organisatie te voorkomen en risico's te beperken;
- Regelmatige peiling van bestuurscultuur om voortgang te peilen en vertrouwen burger in gemeentebestuur te verbeteren;
- Uitbesteding van gemeentelijke taken die door bedrijven efficiënter kunnen worden uitgevoerd;
- Ondersteunende functies in de bedrijfsvoering van de gemeente onderbrengen in regionaal shared service center.

9. INRICHTING VAN DE STAD

Rentmeesterschap, zoals beschreven in de Bijbel, geeft richting aan onze visie op het beheer van de stad. Belangrijk thema daarbij is verduurzaming, bijvoorbeeld duurzaam bouwen. Er zijn grenzen aan groei, ook in Zoetermeer. De openbare ruimte moet daarom verantwoord worden ingedeeld. Noodzakelijke bebouwing binnen Zoetermeer mag niet ten koste gaan van het groen, of het groen wordt gecompenseerd. Alleen hoogwaardige stedelijke ontwikkeling draagt bij aan een prettige leefomgeving. Oplossingen met dubbel grondgebruik, groene daken en gevels dragen hier aan bij.

9.1 Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van Zoetermeer met openbaar vervoer, auto en fiets verdient blijvende aandacht. Voor de ChristenUnie-SGP is de bereikbaarheid per fiets in Zoetermeer een belangrijk thema. Bij kantoor- en bedrijventerreinen ontbreken veelal vrij liggende fietspaden. Deze terreinen moeten op een veilige manier per fiets bereikbaar zijn. Knelpunten moeten hierbij worden opgelost.

9.2 Toegankelijkheid

Het gemeentebestuur draagt zorg voor toegankelijkheid van alle voorzieningen in de stad voor mindervaliden. Denk hierbij aan openbaar vervoervoorzieningen zoals de RandstadRail stations en gemeentelijke gebouwen. Meer informatie hierover is te vinden in paragraaf 1.5 en 11.5.

9.3 Bestemmingsplannen

Bestemmingsplannen mogen best meer flexibel zijn om in te kunnen spelen op de vraag naar woningen of bedrijven. Kwaliteit hooghouden is daarbij wel leidend. De ChristenUnie-SGP is tegen gokhallen en zal niet meewerken aan vergunningen voor nieuwe locaties of uitbreiding van de bestaande locatie.

9.4 Winkelvoorzieningen

Het voorzieningenniveau in de stad moet op peil blijven. Zowel het Stadshart, de Dorpsstraat als de wijkwinkelcentra moeten een aantrekkelijk winkelaanbod houden. De binnenstad met de verbinding naar de Dorpsstraat moet een blijvende impuls krijgen, ook na de realisatie van de Culturele As.

9.5 Binnenstad

Door middel van de realisatie van Cadenza wordt een lege plek in het Stadshart vormgegeven. Daarnaast zijn door eenvoudige aanpassingen goede verbeteringen te

realiseren in de binnenstad. De ChristenUnie-SGP onderschrijft de noodzaak van een revitalisering van het Zoetermeerse Stadshart.

9.6 Recreatie

De hoge woningdichtheid en veeleisende arbeidsomstandigheden veroorzaken behoefte aan ontspanning. De ChristenUnie-SGP wil daarom bijdragen aan verantwoorde recreatie. De taak van het gemeentebestuur bestaat vooral in het scheppen van goede randvoorwaarden.

9.7 Uitbreiding leisure

Initiatieven van leisure-ondernemers wordt zoveel mogelijk ondersteund door de gemeente, maar niet met financiële middelen. Wel zorgt de gemeente voor een snelle en correcte afhandeling van eventuele vergunningaanvragen, ook bij uitbreidingsplannen van leisurevoorzieningen in Zoetermeer. Focus moet niet direct liggen op aanvulling van het huidige aanbod in Zoetermeer, maar meer op het onderhouden van de huidige leisurevoorzieningen.

9.8 SnowWorld

De ChristenUnie-SGP is niet tegen uitbreiding van SnowWorld Zoetermeer met een verlengde derde baan of bouw van een vierde baan. Voorwaarde is wel dat de ondernemer de gehele uitbreiding zelf financiert. Eventuele kosten die de gemeente moet maken worden uiteindelijk door SnowWorld zelf betaald. Het gemeentebestuur maakt in geval van uitbreiding afspraken met de ondernemer over natuurcompensatie, energiebesparende maatregelen en het beperken van de geluidsoverlast. Het gemeentebestuur draagt zorg voor een snelle en correcte behandeling en afhandeling van eventuele uitbreidingsplannen en bijbehorende vergunningaanvragen.

9.9 Waterberging

De noodzaak voor waterberging in Zoetermeer kan gecombineerd worden met recreatiefaciliteiten voor fietsers, wandelaars en watersporters. Dit kan elkaar versterken. Een goed voorbeeld hiervan is de Nieuwe Driemanspolder, waar deze combinatie wordt gezocht.

9.10 Speelplaatsen

De ChristenUnie-SGP wil in alle wijken voldoende trapveldjes en speelplaatsen. Ook moet er in elke wijk een natuurspeeltuin worden gerealiseerd. Op deze manier maken kinderen kennis met de natuur en kunnen ze actief zijn in de buitenlucht. Want er wordt veel ruimte ingenomen door woningbouw. Bij de realisatie van trapveldjes, speelplaatsen en natuurspeeltuinen moet de buurt via participatie voldoende worden betrokken. Ook wordt erop ingezet deze voorzieningen bestand te maken tegen vandalisme. Daarnaast stimuleren we onderhoud aan deze plekken door de bewoners zelf.

9.11 Schaliegas

De ChristenUnie-SGP is tegen de winning van schaliegas op het grondgebied van de gemeente Zoetermeer, voor zover dat in de grond aanwezig is. Ook wordt er geen proefboring uitgevoerd in Zoetermeer. De mogelijke schadelijke gevolgen zijn nog onvoldoende onderzocht en de risico's zijn te groot. De winning van schaliegas kan leiden tot vervuiling van het grond- en drinkwater, schadelijke uitstoot van CO₂ en toename van de kans op lichte tot matige aardbevingen. Daarnaast is het de vraag of de winning van schaliegas economisch rendabel geëxploiteerd kan worden. Al met al past de winning van schaliegas niet bij het streven van Zoetermeer om een duurzame gemeente te zijn.

9.12 Bleizo

De realisatie van plannen voor Bleizo en het bedrijventerrein Prisma komen maar zeer moeizaam tot stand. Bleizo, afkorting van Bleiswijk-Zoetermeer, wordt in samenwerking met de gemeente Lansingerland gerealiseerd. Er zijn al heel wat plannen voor het gebied gemaakt, maar tot realisering in de praktijk is het nog niet gekomen. Het gebrek aan belangstelling heeft alles met de economische crisis te maken. Ook nu de gemeente Lansingerland financieel in zwaar weer verkeert, na afboekingen van grondwaarde, moet de gemeente Zoetermeer wel verder gaan met het ontwikkelen van plannen voor dit terrein.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *inrichting van de stad in Zoetermeer*:

- Goede en veilige bereikbaarheid van bedrijventerreinen voor fietsers;
- Goede toegankelijkheid van alle voorzieningen in de stad voor mindervaliden;
- Meer flexibiliteit in bestemmingsplannen om in te kunnen spelen op de vraag naar woningen of bedrijven;
- Snelle en correcte afhandeling van vergunningaanvragen van leisure ondernemers;
- Combinatie van waterberging met recreatiefaciliteiten voor fietsers, wandelaars en watersporters;
- In elke wijk een natuurspeeltuin en behoud van voldoende trapveldjes en speelplaatsen;
- Voldoende participatie van de buurt bij de aanleg van natuurspeeltuinen, trapveldjes en speelplaatsen;
- Geen proefboring en winning van schaliegas zolang de mogelijke schadelijke gevolgen onvoldoende onderzocht zijn en de risico's te groot zijn;
- Alternatieven voor het factory outlet center.

10. ECONOMIE

De economie van Zoetermeer is meer dan ICT en leisure. Een lokaal topsectorenbeleid voor Zoetermeer is daarom noodzaak. Het gemeentebestuur moet hierbij actief samenwerken met ondernemersvereniging RVOZ en de Detailhandel Vereniging Zoetermeer. De ChristenUnie-SGP wil dat het gemeentebestuur jaarlijks de top-200 bedrijven in Zoetermeer bezoekt. Via Ter Zake Het Ondernemershuis helpt de gemeente bedrijven bij het realiseren van plannen en om hen met werkzoekenden in contact te brengen.

Een gunstig vestigingsklimaat, kennisontwikkeling, innovatie en onderzoek dragen bij aan een gezonde economie. Hierbij is innovatie de sleutel tot duurzame groei van de lokale economie en versterking van de concurrentiepositie. Een crisis biedt ook kansen om tot een meer duurzame economie te komen. De ChristenUnie-SGP wil dat bedrijven in de zorgsector meer ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. In vergelijking met gemeenten die ongeveer even groot zijn vestigen zich minder bedrijven dan gemiddeld in Zoetermeer. Blijvende aandacht is daarom nodig om bedrijven en organisaties te stimuleren zich in Zoetermeer te vestigen. Dit geldt ook voor buitenlandse bedrijven.

De ChristenUnie-SGP maakt zich zorgen over het gebrek aan gastvrijheid zoals dat wordt ervaren in Zoetermeer. Uit diverse onderzoeken uit 2010 t/m 2013 komt Zoetermeer als (op één na) minst gastvrije grote gemeente in Nederland naar voren. Zoetermeer scoort minder dan andere grote steden op de gebieden vriendelijkheid op straat en in horeca, gevoel van veiligheid, cultureel aanbod, terras aanbod, groenvoorziening en waardering voor sfeer en uitstraling van straten, pleinen en gebouwen. Het gemeentebestuur moet werk maken van deze aandachtspunten, zoals het tegengaan van vooroordelen.

10.1 Citymarketing

Zoetermeer is een prachtige stad om te wonen, te werken en te recreëren. Zo blijkt Zoetermeer uit onderzoek van opvoedblad J/M voor Ouders (2011) de meest gezinsvriendelijke gemeente met meer dan 75.000 inwoners van Nederland te zijn. Dat mag iedereen weten! Promotiecampagnes kunnen daaraan meehelpen. De ChristenUnie-SGP wil met citymarketing vooral de nadruk leggen op de praktische voordelen, zoals wegwijzers, wandel- en fietsroutes, groen, veiligheid en schone straten. Zoetermeer kan zichzelf beter promoten door digitale informatievoorziening aan te bieden bij de Mandelabrug en alle toegangswegen naar de gemeente.

10.2 Zondagsrust

Elke gemeente mag inmiddels zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. De ChristenUnie-SGP ziet dat als een nieuwe, schadelijke stap richting een 24-uurseconomie. In zo'n economie is geen sprake meer van een gezamenlijk rustmoment. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. De vrije zondag biedt, naast de mogelijkheid tot kerkgang, tijd voor gezin en sociale relaties.

Bovendien zien we door de toename van koopzondagen dat veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen. Want het zijn vooral de grotere winkelketens die op zondag opengaan, wat veelal ten koste gaat van ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf. Het opstellen van winkels op zondag leidt tot overwerkte kleine winkeliers en saaie, eentonige winkelstraten. De ChristenUnie-SGP zet zich daarom in voor het zoveel mogelijk beperken van het aantal koopzondagen in Zoetermeer. Op zondag wordt niemand gedwongen om te werken of de winkel te openen. Kleine winkeliers hebben recht op een vrije zondag. De gemeente moet daarbij zelf het goed voorbeeld geven en ernaar streven de inzet van eigen personeel op zondag zoveel mogelijk te voorkomen.

10.3 Bedrijventerreinen

Herstructurering van verouderde bedrijventerreinen heeft de voorkeur boven de aanleg van nieuwe. Er moeten voldoende mogelijkheden blijven voor lokale bedrijventerreinen.

10.4 MKB

De ChristenUnie-SGP maakt zich sterk voor de positie van het midden- en kleinbedrijf in Zoetermeer. Zes op de tien werknemers zijn werkzaam in het MKB. Het MKB vormt de basis van het ondernemerschap in Nederland. In Zoetermeer is dat niet anders. Het MKB is de motor van de Nederlandse bedrijvigheid en werkgelegenheid, maar moet het in de aandacht regelmatig afleggen tegen de grote bedrijven. Nederlandse MKB'ers werken hard, zijn vernieuwend en voelen zich verantwoordelijk voor de onderneming, hun werknemers en de omgeving. Ondernemers moet niet geremd, maar beloond worden. Zo moet het gemeentebestuur rekeningen zo snel mogelijk betalen, waar mogelijk regels schrappen, vergunningstrajecten versnellen en aanbestedingen toegankelijker maken voor het MKB. Vertragingen in betaling van facturen kunnen leiden tot liquiditeitsproblemen bij bedrijven en zzp'ers, zeker in een economische recessie. Daarom dient het gemeentebestuur ervoor te zorgen dat 100% van de rekeningen binnen 30 dagen wordt betaald, maar bij voorkeur sneller. Het gemeentebestuur heeft hierin een voorbeeldfunctie.

10.5 Innovatie

Het is belangrijk bedrijven in Zoetermeer te stimuleren om in te zetten op kennis en innovatiekracht. Dat is niet alleen belangrijk voor de concurrentiekracht. Innovatie is de sleutel tot bijvoorbeeld verduurzaming van de energievoorziening of betere gezondheidszorg. ICT kan daarin een geschikt middel zijn.

De huidige financiële en economische crisis biedt ook kansen. Juist nu het minder gaat en er weer meer een beroep wordt gedaan op de overheid, zijn er kansen om bedrijven en instellingen te stimuleren om meer innovatief te worden. Zoetermeer wordt omringd door topuniversiteiten in Leiden, Delft en Rotterdam. Daar aanwezige kennis kan beter benut worden voor de ontwikkeling van nieuwe producten in Zoetermeer. Op deze manier kan invulling gegeven worden aan zogenoemde valorisatie, het te gelde maken van kennis door daarmee commercieel haalbare producten, processen of diensten te ontwikkelen.

Samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen ten behoeve van innovatie kan in Zoetermeer meer gestimuleerd en gefaciliteerd worden. Ook het opstarten van bedrijven die gelieerd zijn aan universiteiten moet worden aangemoedigd in Zoetermeer.

10.6 Toerisme

In Zoetermeer zijn zowel recreatiemogelijkheden voor de eigen inwoners als ook goede faciliteiten ter ondersteuning van het toerisme nodig. De ChristenUnie-SGP pleit voor aantrekkelijke toeristische voorzieningen. Ontwikkel daarnaast mobiele applicaties (apps) voor toeristen in Zoetermeer. Het is belangrijk dat bezoekers van Zoetermeer weer met een goed gevoel naar huis gaan, een taak voor iedereen in de stad. Het enthousiasme van tevreden bezoekers is de beste promotie voor Zoetermeer.

10.7 Zoetermeer ICT stad

Zoetermeer profileert zichzelf als gemeente die voorop loopt op ICT-gebied. Zo is Zoetermeer de stad met het hoogste percentage ICT-banen van Nederland. En ICT speelt een prominente rol in de Dutch Innovation Factory. Ook is de gemeente goed vertegenwoordigd op social media, zoals Facebook en Twitter.

De ChristenUnie-SGP is voorstander om het ICT-imago verder te ontwikkelen en te versterken. Meer aandacht is noodzakelijk voor bedrijven in deze sector, zodat zij verleid worden zich in Zoetermeer te vestigen. Dit geldt met name ook voor bedrijven die zich richten op het bestrijden van cybercriminaliteit. Ook op ander gebied is verbetering mogelijk, bijvoorbeeld door het gebruik van mobiele applicaties (apps) door de gemeente voor inwoners, ondernemers en toeristen. De ChristenUnie-SGP pleit voor de aanleg van een glasvezelkabelnetwerk in heel Zoetermeer.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *economie* in Zoetermeer:

- Ontwikkeling lokaal topsectorenbeleid;
- Actieve samenwerking gemeentebestuur bij ontwikkeling economisch beleid met RVOZ en Detailhandel Vereniging Zoetermeer;
- Dat het gemeentebestuur jaarlijks de top-200 bedrijven in Zoetermeer bezoekt;
- Praktische focus citymarketing;
- Behoud van zondagsrust;
- Bescherming van werknemers die vanwege gewetensbezwaren niet op zondag willen werken;
- Actieve ondersteuning door het gemeentebestuur van mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt (langdurig werklozen, gehandicapten, bijstandsgerechtigden) om hen sneller aan het werk te helpen, in samenwerking met werkgevers in de regio;
- Extra inspanning gemeentebestuur om meer leerbanen en stageplekken te creëren bij bedrijven;
- Startersbeurs voor jongeren om hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten;
- Registratie van jongeren die met een diploma van school komen door de gemeente en onderwijsinstellingen, zodat zij eerder gekoppeld kunnen worden aan openstaande vacatures;

- Betere samenwerking gemeente met het onderwijs en het plaatselijke bedrijfsleven om de jeugdwerkloosheid te bestrijden;
- Scholen stimuleren om opleidingsaanbod beter af te stemmen op de vraag van lokale werkgevers in Zoetermeer;
- Betaling van alle rekeningen door het gemeentebestuur binnen 30 dagen, schrappen van regels, versnellen van vergunningstrajecten en aanbestedingen toegankelijker maken voor het MKB;
- Stimulering en facilitering samenwerking gemeentebestuur, bedrijven en kennisinstellingen in directe omgeving, zoals universiteiten;
- Ontwikkeling van mobiele applicaties (apps) voor toeristen;
- Snellere anticipatie gemeente op ICT-ontwikkelingen en innovaties;
- Meer ICT-bedrijven in Zoetermeer;
- Verdere professionalisering Ter Zake Het Ondernemershuis;
- Voortzetting van de Sociaal economische agenda, met meer accent op kennis, innovatie en technisch personeel;
- Realisatie van een ondernemersfonds waarbij het bedrijfsleven zelf de verantwoordelijkheid krijgt over de besteding van de gelden;
- Verdere beperking van de gemeentelijke administratieve lasten voor ondernemers;
- Aanleg van een glasvezelkabelnetwerk in heel de stad.

11. WONEN, BOUWEN EN OMGEVINGSRECHT

De ChristenUnie-SGP wil voldoende mogelijkheden voor prettige wonen in elke levensfase. Grotere woningen voor gezinnen, en kleinere woningen voor jongeren en ouderen. Bij nieuwbouw moet ingezet worden op duurzaam bouwen zodat deze woningen energiezuiniger en beter voor het milieu zijn. Op deze manier wordt invulling gegeven aan Bijbels rentmeesterschap. Er zijn grenzen aan groei; Zoetermeer zit tegen de grenzen aan. De ChristenUnie-SGP wil dat er gebouwd wordt aan de hand van de vraag, met name de vraag en behoefte van de eigen inwoners. Het woonfonds moet creatief worden ingezet om nieuwe woonconcepten te ontwikkelen die duurzaam en levensloopbestendig zijn. De leegstand van gebouwen kan leiden tot verloedering en komt daarmee de openbare ruimte niet ten goede. De openbare ruimte is het visitekaartje van de stad. De ChristenUnie-SGP wil het hergebruik van leegstaande gebouwen en duurzame energievoorziening prominent op de ruimtelijke agenda plaatsen.

11.1 Woonservicezone

De ChristenUnie-SGP streeft naar minstens één woonservicezone in elke wijk en een extra rond het oude Dorp. De vraag van bewoners moet leidend zijn bij de inrichting van een woonservicezone. Onderzoek moet uitwijzen waar er nog meer nodig zijn en of het programma van eisen voldoet.

11.2 Leefbaarheid

De leefbaarheid heeft in Zoetermeer als *New Town* tussen 1998 en 2010 een negatieve trend doorgemaakt, blijkt uit een rapport van RIGO en Atlas voor gemeenten (2013). De verminderde veiligheidssituatie is hiervoor de voornaamste reden. Tussen 2010 en 2012 is de neergaande trend in Zoetermeer gelukkig gestopt.

Maar de leefbaarheid blijft onder druk staan. De bevolkingssamenstelling heeft een belangrijke invloed op de leefbaarheid van een wijk. Van de 50 grootste steden in Nederland heeft Zoetermeer de grootste uitstroom van jongeren. Het aandeel niet-westerse allochtonen en mensen met een minimum inkomen is toegenomen in Zoetermeer. Ook krijgt Zoetermeer in toenemende mate te maken met vergrijzing. Het gemeentebestuur moet aandacht houden

voor de kwaliteit van de woningvoorraad in Zoetermeer, nu er geen grote nieuwbouwprojecten meer gerealiseerd worden. Om de leefbaarheid te garanderen en verloedering tegen te gaan moet ingezet worden op veilig, groen, duurzaam. De ChristenUnie-SGP wil dat het gemeentebestuur hiervoor zoekt naar fondsen en subsidies.

11.3 Jongerenwoningen

In Zoetermeer zijn voor jonge mensen nauwelijks woningen voor een betaalbare prijs te koop. Veel jongeren vertrekken daarom uit Zoetermeer, terwijl ze er eigenlijk zouden willen blijven wonen. Deze uitstroom moet worden stopgezet. Meer koopwoningen voor jongeren in Zoetermeer is hiervoor een goede oplossing.

11.4 Starterslening

De starterslening is een goed instrument om (door)starters op de woningmarkt net dat zetje te geven om wel een woning te kunnen kopen en zo de doorstroming te bevorderen op de huizenmarkt. Het gemeentebestuur handhaaft de starterslening.

11.5 Ouderenwoningen

Veel ouderen zijn bereid hun huis te verlaten om een woning te betrekken die meer is afgestemd op hun levensfase. Probleem is echter dat er een groot tekort is aan seniorenwoningen en woningen die zijn aangepast aan mensen met een beperking. Hoewel uit onderzoek van UNETO-VNI blijkt dat ouderen het liefst in hun eigen, aangepaste huis blijven wonen. Het is belangrijk dat er meer gelijkvloerse rollator- of rolstoeltoegankelijke woningen komen in Zoetermeer. Om dit te realiseren moet het gemeentebestuur samenwerken met seniorenorganisaties, zorgaanbieders, bedrijven en woningcorporaties in Zoetermeer en daar harde prestatieafspraken over maken. Ook bedrijven kunnen hier een bijdrage aan leveren, door het levensloopbestendig maken van huizen met slimme technische aanpassingen.

11.6 Pauzewoningen

Mensen die in een scheidingsprocedure verkeren kunnen soms moeilijk aan huisvesting komen. Een scheiding is ingrijpend, zeker in het geval er kinderen in betrokken zijn. De ChristenUnie-SGP wil dat het gemeentebestuur en partijen in de Zoetermeerse woningbouwsector zogenoemde pauzewoningen realiseren. Een pauzewoning biedt een tijdelijk verblijf voor mensen met kinderen die in scheiding zijn.

11.7 Verduurzaming

Zo mogelijk worden door het gemeentebestuur afspraken gemaakt over de verduurzaming van de woningvoorraad. De ChristenUnie-SGP streeft naar klimaatneutrale woningen en woningen die energie opwekken. Daarmee wordt het milieu ontzien, maar gaan tegelijkertijd de woonlasten omlaag. Ook wordt gestreefd naar de toepassing van duurzame materialen, die op verantwoorde wijze geproduceerd worden en kwalitatief hoogwaardig zijn. Het gemeentebestuur zorgt voor nieuwe subsidies voor energiebesparende maatregelen in woningen in Zoetermeer. Handhaving van vergunningen door middel van het toetsen van de afgesproken duurzaamheidseisen is daarbij van cruciaal belang.

11.8 Transformatie kantoorgebouwen

Zoetermeer staat in de top van Nederlandse gemeenten met de hoogste kantoorleegstand. Het gaat hierbij ook om kansarme leegstand, panden die langer dan drie jaar leegstaan en weinig meer te bieden hebben. De ChristenUnie-SGP wil de transformatie van kantoorgebouwen naar woningen in Zoetermeer krachtig bevorderen. Daarbij wordt voorkomen dat de gemeente de verliesposten krijgt van de projectontwikkelaars.

Tegelijkertijd wordt het aanzicht van de stad verbeterd. Bij leegstand ligt verwaarlozing op de loer en leegstaande gebouwen ontsieren het Zoetermeerse straatbeeld. Een andere mogelijkheid is om lege kantoren tegen lage kosten ter beschikking te stellen aan startende ondernemers, zodat een ondernemer een bedrijf kan beginnen zonder al te hoge kosten. Daarnaast kunnen lege kantoren worden gebruikt om het huisvestingsprobleem van culturele instellingen op te lossen.

Gezien de hoge kantoorleegstand moet het gemeentebestuur met marktpartijen onderzoeken of het rendabel is oudere leegstaande kantoorgebouwen in Zoetermeer duurzaam te renoveren zodat het energielabel verbetert en het pand aantrekkelijker wordt voor een nieuwe koper of huurder. Inwoners worden betrokken bij het (tijdelijke) alternatieve gebruik van braakliggende gronden.

11.9 Handhavingsbeleid

Het gemeentebestuur maakt capaciteit vrij voor een sterker toezicht op en handhaving van de openbare ruimte, zoals op het gebied van bouwen en wonen. Hierbij wordt nauw samengewerkt met de politie. Daarnaast wordt de inzet van team handhaving verbeterd.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *wonen, bouwen en omgevingsrecht in Zoetermeer*

- Spoed bij realisatie woonservicezones, gebaseerd op de vraag van bewoners;
- Realisatie van meer koopwoningen voor jongeren;
- Behoud van de starterslening;
- Realisatie van meer gelijkvloerse rollator- of rolstoeltoegankelijke woningen;
- Verduurzaming van de woningvoorraad;
- Blijvende aandacht voor behoud kwaliteit woningvoorraad;
- Krachtige bevordering van transformatie van kantoorgebouwen naar woningen;
- Zorg voor voldoende betaalbare huurwoningen.

12. OPENBAAR GEBIED

12.1 Burgerparticipatie

Bij (bouw-)projecten in het openbaar gebied moet de gemeente inzetten op participatietrajecten. Zo wordt een zorgvuldige belangenafweging mogelijk in een stad die vol begint te raken. Een goed welstandsbeleid uitgevoerd door de stadsbouwmeester en een commissie ruimtelijke kwaliteit, is daarbij onmisbaar.

12.2 Parkeren

De ChristenUnie-SGP is tevreden over de verbeteringen die in het wegennet worden aangebracht, maar is bezorgd over de parkeeroverlast in de wijken. Daar waar dat afgesproken is, moet worden geparkeerd op eigen terrein. In de wijkontwikkelingsplannen moet hier genoeg aandacht aan worden besteed. Rond de Dorpsstraat moeten meer parkeerplaatsen worden gerealiseerd. Ook de geluidsoverlast door verkeer in de wijken en op de hoofdwegen is een punt van zorg. Het gemeentebestuur moet zorgen voor voldoende bewaakte fietsparkeervoorzieningen in wijken, bij trein- en busstations en bij publieksvoorzieningen, waarbij ruim baan moet worden gegeven aan oplaadpunten voor elektrische fietsen. De uitvoering van het parkeerbeleid vraagt adequate handhaving.

12.3 Winkels

Het Stadshart moet aantrekkelijk zijn, in de eerste plaats voor de eigen bewoners. De ChristenUnie-SGP is blij dat het gemeentebestuur samen met de eigenaar van het Stadshart

zoekt naar revitalisering. Er moet een aparte gemeentelijke beheerder komen die de schakel is tussen eigenaars, winkeliers en gemeente. Wijkwinkelcentra worden steeds belangrijker door de vergrijzing. Het gemeentebestuur moet inzetten op verhoging van de kwaliteit en bereikbaarheid van deze centra. Daarnaast ligt er een taak voor het gemeentebestuur om erop toe te zien dat evenementen het openbaar gebied niet onnodig zwaar belasten. Geluidsoverlast van evenementen op zondag moet worden tegengegaan.

12.4 Onderhoud

Bezuinigingen op het onderhoud van de openbare ruimte mogen niet leiden tot gevaarlijke of ongemakkelijke situaties in Zoetermeer. Zo moet langs wegen hoog gras in de zomermaanden tijdig worden gemaaid. Hierdoor wordt voorkomen dat de verkeersveiligheid in gevaar komt vanwege slecht zicht. Ook moet het gemeentebestuur alert reageren op meldingen van inwoners als voetpaden overwoekerd dreigen te raken door onkruid.

De ChristenUnie-SGP wil dat de kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte in Zoetermeer weer teruggaat van niveau C (laag) naar niveau B (basis). In de centra moet het niveau terug van B (basis) naar A (hoog).

12.5 Winter

In de wintermaanden zorgt de gemeente ervoor dat fietspaden goed begaanbaar blijven na sneeuwval. Niet alleen door zout te strooien, maar juist ook door de sneeuw tijdig te schuiven en borstelen. Op deze manier kan ook in de wintermaanden de grote groep mensen die in Zoetermeer op de fiets naar het werk gaat gebruik blijven maken van de fietspaden.

12.6 Meldingen

Het gemeentebestuur moet inwoners de mogelijkheid bieden om via mobiele applicaties (apps) meldingen over de openbare ruimte door te geven. Hierbij is het belangrijk dat meldingen snel worden opgevolgd en dat de indiener altijd terugkoppeling krijgt.

De ChristenUnie-SGP wil op het gebied van *openbaar gebied* in Zoetermeer:

- Meer parkeerplaatsen rondom de Dorpsstraat;
- Gemeentelijke beheerder voor het Stadshart die optreedt tussen gemeente, winkeliers en eigenaars;
- Tegengaan van geluidsoverlast van evenementen op de zondag;
- Voorkomen dat verkeersveiligheid in gevaar komt door bezuinigingen op onderhoud openbare ruimte;
- Verbetering van de kwaliteit van het beheer van de openbare ruimte van niveau C (laag) naar B (basis) en in de centra van niveau B (basis) naar A (hoog).
- Meer aandacht voor leefbaarheid in de wijken om verloedering te voorkomen;
- Goed begaanbare fietspaden, juist ook in de wintermaanden;
- Voldoende fietsparkeervoorzieningen in wijken, bij trein- en busstations en bij publieksvoorzieningen, inclusief oplaadpunten voor elektrische fietsen;
- Mobiele applicaties (apps) waarmee inwoners meldingen over de openbare ruimte aan de gemeente door kunnen geven.